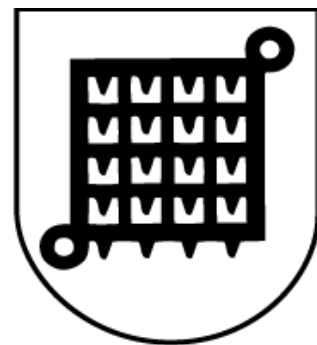

Årsredovisning

Färgelanda kommun

2014

Version 1.0

Godkänd av Kommunstyrelsen 2015-02-25
Godkänd av Kommunfullmäktige 2015-04-15 §58

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Organisationschema	5
Förvaltningsberättelse	6
Personalredovisning	17
Folkhälsa och välfärd	21
Miljöredovisning	23
Ekonomisk redovisning	25
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	31
Notförteckning	32
Kommunens Investeringsredovisning	37
Verksamhetsåret i siffror	38
Kommunfullmäktiges förvaltning	39
Kommunstyrelsens förvaltning & stab	41
Sektor Omsorg	44
Sektor Barn & utbildning	53
Sektor Kultur & fritid	59
Sektor Samhällsbyggnad	62
Valbohem AB	67
Färgelanda Vatten AB	68
Redovisningsprinciper	69
Begreppsförklaringar	70
Revisionsyttrande	71
5 år i sammandrag	73

Färgelanda kommun

Sundsbron, södra infarten till Färgelanda kommun

Färgelanda kommun gränsar i söder till Bohuslän. Kommunen har kvar spår från en mycket intressant fornhistoria med bl.a. Håvesten vid Ättehögsullen söder om samhället. Inte långt därifrån ligger Färgelandas fina golfbana. Kommunen har ca 6500 invånare. Näringslivet består - förutom av serviceföretag - till stor del av företag inom tillverkningsindustrin där många entreprenörer verkar som underleverantörer till fordonsindustrin. En av de större privata arbetsgivarna är IAC Group som har en fabriksanläggning i Färgelanda tätort.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Åter ett år har gått och nu sitter vi med facit i hand hur 2014 blev, både resultat- och verksamhetsmässigt.

Mycket kraft har lagts ned på att rekrytera ledande chefer under 2014 och sedan januari 2015 kan vi glädjande nog konstatera att alla poster är tillsatta.

Politiskt har året naturligtvis för samtliga politiska partier präglats av det så kallade supervalåret med val till europaparlamentet, riksdag, region och kommun. Detta har naturligtvis tagit tid från det dagliga politiska arbetet.

Under året har också beslutats om en ny, eller snarare en något förändrad, politisk organisation som började gälla när den nya politiska besättningen var vald. Förhoppningen är att detta skall leda till mer tydliga politiska processer.

Resultatet för 2014 är, liksom ett antal år bakåt, kraftigt positivt närmare bestämt 12 648 tkr för kommunkoncernen. En positiv avvikelse gentemot budget på cirka 5 miljoner kr.

Däremot kvarstår fortfarande att vissa sektorer gör ett negativt resultat. Detta får vi ta med oss i det kommande budgetarbetet för att mer aktivt arbeta med att mål och medel hänger ihop.

Under året har vi äntligen startat upp familjecentralen i samverkan med Västra Götalandsregionen. Det har varit ett långt och idogt arbete, både från politiken och verksamheterna. Arbetet att försöka få till stånd en familjecentral påbörjades tidigt 2000 tal och 2014 blev det nu klart och resultatet mycket positivt.

Vi kan också glädjas åt att Färgelandas företag 2014 hamnade på tredje plats på topplistan vad gäller landets mest växande företag. Här kan visserligen inte politiken ta åt sig äran men vi kan gratulera företagen för deras arbete med sina företag.

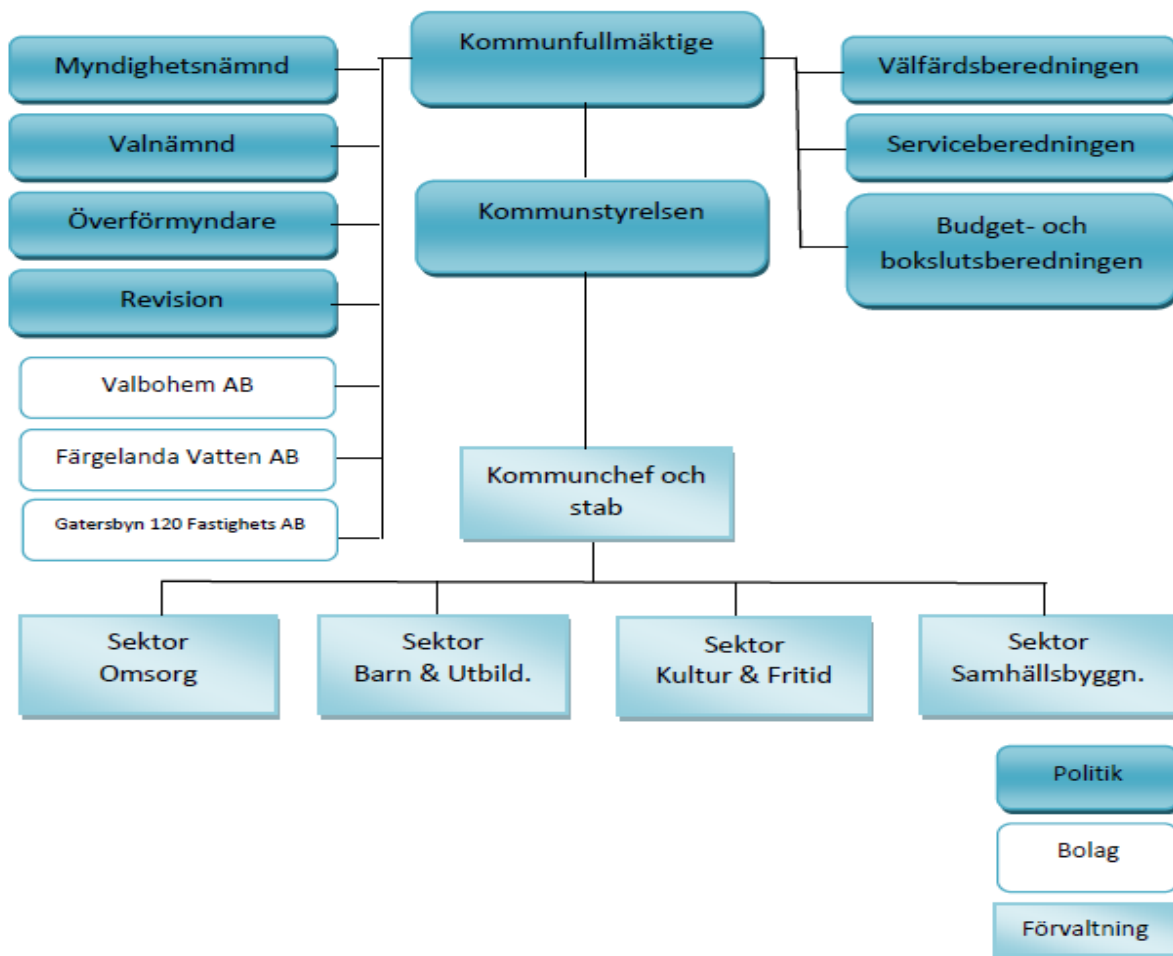
I stället för att ägna oss åt det som varit, ser vi nu fram mot nya utmaningar 2015 och framåt. Historien lämnar vi bakom oss för den kan vi inte påverka, bara ta lärdom av. Framtiden kan vi dock tillsammans påverka och göra något bra av.

Jag vill också passa på att rikta ett stort tack till Färgelanda kommuns personal som gjort och kommer att göra ett enastående bra arbete till gagn för våra kommuninvånare.

Ulla Börjesson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Organisationschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2014-2018:

- Socialdemokraterna: 11 mandat
- Centerpartiet: 7 mandat
- Sverigedemokraterna: 5 mandat
- Moderaterna: 3 mandat
- Folkpartiet: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 1 mandat

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens årsredovisning avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktige och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med årsredovisningen är att ge information om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Den innehåller en förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning samt respektive sektors redovisning av sin verksamhet och ekonomi samt en koncernredovisning innefattande kommunala bolag.

Förhoppningen är att årsredovisningen även ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i omgivningen.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i inriktningsmål med uppdrag och direktiv. Inriktningsmålen knyts till Kommunstyrelsen och uppdragen och direktiven fördelas på beredningarna och Kommunstyrelsen. Förvaltningens sektorer fastställer effektmål för att mäta och redovisa hur de arbetar mot de övergripande målen. I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för de mål där det är möjligt.

Bolag

I koncernredovisningen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Från och med 2013 bedriver kommunen VA-verksamheten (Vatten och Avlopp) i Färgelanda Vatten AB, ett separat bolag, som i sin tur samverkar med Uddevalla kommun och Munkedals kommuns VA-bolag, i det gemensamma bolaget VästVatten AB. Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

Bolagens redovisning återfinns i separata avsnitt.

Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslandskommunernas kommunalförbund, Norra Älvsborg Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens delårsrapport.

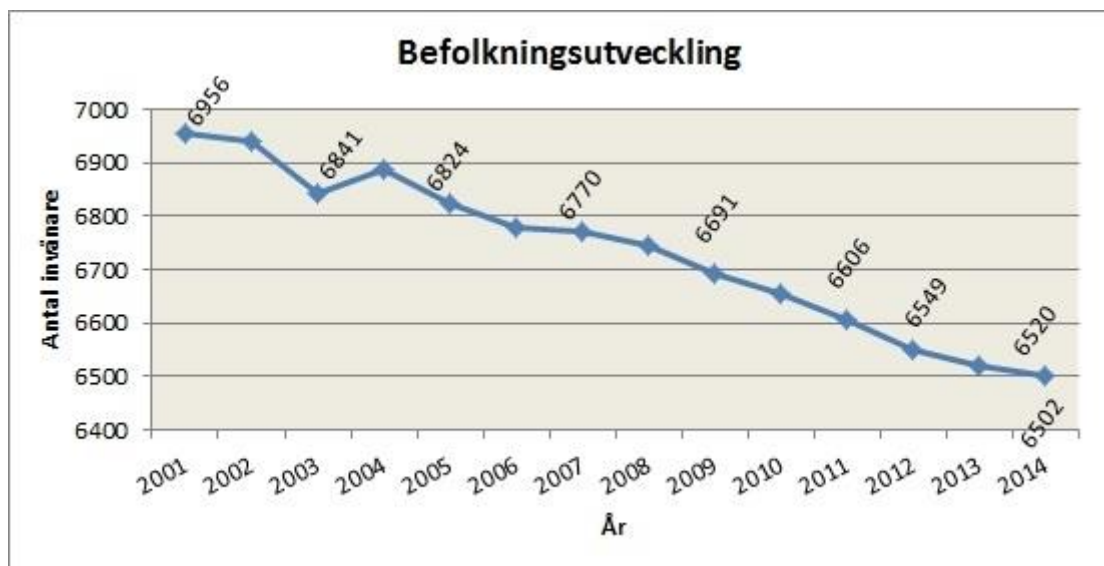
Befolkning

Under året ökade Sveriges folkmängd med 102 491 personer vilket för första gången innebar en folkökning på över 100 000 personer under ett enskilt år. Färgelanda kommun är dock en av 42 kommuner i landet där befolkningen minskar.

Färgelandas befolkning minskade med 18 personer under året och uppgick den 31 december till 6502 invånare, vilket är en något mindre minskning än föregående år.

Minskningen av antalet invånare i kommunen har pågått under ett antal år och beror under 2014 till lika delar på negativt födelsenetto (-9 invånare) och på negativt flyttnetto (-9).

De senaste två åren har dock minskningen av antalet invånare varit lägre än i början av 2000-talet.

Arbetsmarknad

Trots fortsatt svag tillväxt har sysselsättningen i riket fortsatt att växa i god takt. Dock växer även arbetskraften, vilket innebär att arbetslösheten fortsatt ligger över 8 procent i riket.

Arbetslösheten i Färgelanda fortsätter dock att minska, i december uppgick den till 7,3 procent vilket är en minskning med 1,6 procent jämfört med föregående år. Det är lägre än i riket totalt, där arbetslösheten uppgår till 8,1 procent.

Glädjande är också att ungdomsarbetslösheten minskar ännu mer, vid årsskiftet uppgick den till 12,8 procent. Därmed ligger den under riksgenomsnittet som är 14,8 procent.

Omvärldsanalys

Av SKLs decemberrapport från 2014 framgår att efter en stark avslutning under 2013 har svensk ekonomi under 2014 utvecklats förhållandevis svagt. Det främsta skälet är en fortsatt svag internationell utveckling och därmed en fortsatt svag svensk export. Svensk BNP beräknas öka med 1,9 procent under 2014. 2015 ser förutsättningarna bättre ut och BNP beräknas då växa med 2,9 procent.

Omvärldens ekonomier går i otakt. I USA har tillväxten etablerat sig på en hygglig nivå och arbetslösheten har sjunkit snabbt. Utvecklingen på andra viktiga svenska exportmarknader har varit blandad.

Framtidsbedömningar är dock alltid förknippade med den osäkerhet som följer av den ekonomiska utvecklingen i stort. Dessutom uppstår en viss osäkerhet beroende på sena budgetbeslut i riksdagen, som en följd av valet 2014.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunalagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reellt oförändrat.

Kommunen uppfyller målet om god ekonomisk hushållning för 2014.

Balanskravet

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen i årsredovisning visar att kommunen klarar balanskravet. Det innebär att kommunen inte behöver ta resultatutjämningsreserven i anspråk.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 har 14,5 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade.

Balanskravsutredning

Belopp i tkr	2014	2013	2012
Årets resultat	12 372	22 517	13 344
- Reavinster försäljningar	-145	-555	-975
+ Reaförluster försäljningar	0	0	0
+ - Synnerliga skäl	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12 227	21 962	12 369
Medel till RUR			-14 575
Medel från RUR			
Årets Balanskravsresultat	12 227	21 962	-2 206
RUR: 2% av skatter o bidrag	6 545	6 545	6 401
Möjlig avsättning till RUR (>2%)	5 682	15 417	5 968

Kommunens resultat

Färgelanda kommun redovisar överskott för fjärde året i rad.

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för år 2014 på +12 372 tkr. Årets resultat är lägre än föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 22 517 tkr inklusive återbetalning av AFA-medel med 5 520 tkr. Årets resultat är 4 825 tkr bättre än det budgeterade resultatet på 7 547 tkr.

För koncernen uppgår årets resultat till +12 648 tkr.

Måluppfyllelse

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att merparten av kommunfullmäktiges antagna inriktningsmål i allt väsentligt har uppnåtts och att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas. Redovisning av verksamheternas arbete för att nå målen redovisas i respektive sektors avsnitt.

Årets resultat budgeterades ursprungligen till 7 547 tkr. Årets utfall på 12 372 tkr motsvarar 3,7 procent av skatteintäkter och bidrag vilket innebär att kommunen uppfyller det finansiella resultatmålet.

Framtidsutsikter

Förutsättningarna för den kommunala verksamheten är både förutsägbara och oförutsägbara på samma gång, vissa faktorer utvecklas på ett sätt som kan planeras medan andra faktorer kan variera kraftigt. Den långsiktiga demografiska förändringen och förväntningar på innehållet och kvaliteten på välfärdstjänster innebär att kommunen står inför stora utmaningar framöver. Under de närmaste åren kan också investeringsbehovet komma att öka.

Under året har kommunen fortsatt arbetat med att konsolidera ekonomin och gjort insatser för att granska och genomlys kommunens verksamheter. Tillsammans med en god budgetföljsamhet i

verksamheterna är kommunen relativt väl förberedd för kommande verksamhetsförändringar.

Driftsredovisning

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet					
<i>Kommunfullmäktige</i>	-3 311	401	-2 910	-3 454	544
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-22 015	2 075	-19 940	-20 314	374
<i>Sektor Barnomsorg och Utbildning</i>	-141 386	10 864	-130 522	-126 854	-3 668
<i>Sektor Omsorg</i>	-170 029	56 165	-113 864	-110 668	-3 196
<i>Sektor Kultur och Fritid</i>	-15 226	1 720	-13 506	-13 482	-24
<i>Sektor Samhällsbyggnad</i>	-94 075	52 975	-41 100	-45 672	4 572
Summa verksamheten	-446 042	124 200	-321 842	-320 444	-1 398
Finansiering	-62 255	61 681	-574	-4 287	3 713
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-45 373	0	-45 373	-48 345	2 972
- Pensionskostnader	-16 090	0	-16 090	-16 275	185
- Personalomkostnadspåslag (PO)	0	57 973	57 973	57 815	158
- Intern ränta	-4	3 708	3 704	4 769	-1 065
- Övrigt	-788	0	-788	-2 251	1 463
Summa efter finansiering	-508 297	185 881	-322 416	-324 731	2 315
Skatteintäkter	0	237 106	237 106	237 575	-469
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-6 628	90 966	84 338	83 021	1 317
Kommunal fastighetsavgift	0	11 765	11 765	11 616	149
Regleringsbidrag	0	1 518	1 518	2 100	-582
Finansiella intäkter	0	1 324	1 324	1 466	-142
Finansiella kostnader	-1 263	0	-1 263	-3 500	2 237
Årets resultat	-516 188	-528 560	12 372	7 547	4 825

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

I sektorernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar.

Budgetföljsamheten totalt för kommunens verksamheter är fortsatt hög, med en avvikelse från budget på -0,4 procent.

Kommunens målarbetare

Under året har kommunen utvecklat målarbete och integrerat uppföljningen av målen i årsredovisningen enligt nedanstående struktur.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i inriktningsmål med uppdrag och direktiv. Inriktningsmålen knyts till Kommunstyrelsen och uppdragen och direktiven fördelas på beredningarna och Kommunstyrelsens förvaltning. Kommunstyrelsen fördelar aktiviteter kopplade till inriktningsmålen till berörda sektorer. Förvaltningens sektorer fastställer effektmål för att mäta och redovisa hur de arbetar mot de inriktningsmålen.

På kommunnivå redovisas inriktningsmål kopplade till övergripande mål med en sammanfattande kommentar. För sektorerna redovisas de aktiviteter och de effektmål, som är kopplade till inriktningsmål, där respektive sektor har ett riktat ansvar.

Följande symboler visar vilken status respektive sektor bedömt de tilldelade aktiviteterna har.

- Pågående
- Vänteläge
- Försenad
- Ej påbörjad
- Avslutad

Del av Färgelanda centrum

Övergripande mål:

Boendeutveckling i hela kommunen

Beskrivning

Människor med engagemang är grunden för att en kommun som Färgelanda skall kunna utvecklas. Boendemiljö företag och föreningsliv är viktiga för utvecklingen. Det engagemang som finns, ska tas till vara för att driva kommunen framåt. Attraktiva boendemiljöer ökar förutsättningarna för inflyttning till kommunen. Planen för landsbygdsutvecklingsområden i strandnära (LIS) områden ger nya möjligheter att skapa attraktiva boenden för kommunens invånare.

Kommunen skall se föreningslivet som en viktig faktor för kommunens framtida utveckling. Fokus skall ligga på barn och ungdomar. Valbohem AB skall erbjuda ett attraktivt boende för alla genom att höja boendekvaliteten på Valbohems befintliga fastighetsbestånd och nybyggnation

Inriktningsmål:

Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden

Kommentar

Efter att Översiktsplanen har aktualiserats, har en plankalender tagits fram för att prioritera och genomföra den fortsatta planprocessen. Utbyggnaden av fibernät på landsbygden har fortsatt under året.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Arbeta aktivt för att öka tillgängligheten till bredband och mobiltelefoni i hela kommunen	Samhällsbyggnad	Fibernätverk utbyggt, täcker hela kommunens landsbygd och drivs lokalt.
Aktualisera översiktsplanen i samråd med kommuninvånarna	Samhällsbyggnad	En aktualiserad översiktsplan

Inriktningsmål:

Öka invånarantalet

Kommentar

Ett mer aktivt arbete behöver göras för att hitta exploatörer till de planlaga områden som finns i Översiktsplanen. Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Färgelanda tätort har påbörjats.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden	Samhällsbyggnad	Detaljplanerat nytt bostadsområde i Ellenö. Detaljplanerat nytt bostadsområde i Östersjö-/Sundsbro-området.

Inriktningsmål:

Stimulera föreningslivet och det lokala engagemanget så att fler aktiveras

Kommentar

Ett intensivt arbete har genomförts med att ta fram ett nytt regelverk för föreningsbidrag. Regelverk gäller från 2015 och har utformats för att stimulera aktiviteter genom höjd aktivitetsersättning.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utforma föreningsbidragen så att de bidrar till utveckling i kommunen och aktiverar fler barn och ungdomar.	Kultur & fritid	Fler barn och ungdomar aktiveras. Föreningsaktiviteterna ökar i hela kommunen.

Övergripande mål:
Företagarkommun

Beskrivning

Företagen är motorn i samhället och det lokala entreprenörskapet är avgörande för en livskraftig kommun med många arbetstillfällen. Kommunen skall arbeta med entreprenörskap som förhållningssätt och se det som ett naturligt alternativ. Vi vill att bärkraftiga småföretag skall utgöra en viktig del av Färgelandas framtid.

Inriktningsmål:

Kommunens verksamhet konkurrensutsätts och brukaren får ökad valfrihet

Kommentar

Inga nya verksamheter har konkurrensutsatts under året.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utreda möjliga verksamheter för konkurrensutsättning.	KS förvaltning & stab	Utredning klar. Verksamheter klara för att konkurrensutsättas. Minskad kommunal förvaltningsorganisation.

Inriktningsmål:

Bli en mer attraktiv företagarkommun med rättvisa villkor för näringslivet

Kommentar

I företagarnas och UCs riksrapport Årets företagarkommun, återfinns Färgelanda på en mycket hedrande tredje plats totalt i riket och på första plats i Västra Götaland. Rapporten mäter företagandets tillväxt per kommun. Kommunen har också förbättrad placeringen i Svenskt Näringslivsranking med 47 platser och återfinns nu på plats 240 (av 290).

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Undersöka företagsklimatet lokalt.	KS förvaltning & stab	Enkätundersökning har genomförts.
Hålla forum för dialog med kommunens näringsliv, såsom frukostmöten och Färgelandadagar. Skriftlig information till näringslivet kvartalsvis med relevant info	KS förvaltning & stab	Färgelanda kommun skall klättra i Svenskt Näringslivs ranking.
Jobba aktivt med kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med näringslivet.	KS förvaltning & stab	Ökad nivå av kompetensförsörjning

Övergripande mål:

Utvecklande skola & barnomsorg

Beskrivning

Alla barn ska få en trygg uppväxt och ett lärande som leder till goda resultat och ett självständigt liv. Utbildningen ska anpassas så att varje elev ställs inför höga positiva förväntningar och uppmuntras uppnå och sätta nya mål. Det finns inget tak för hur långt våra elever kan nå. Alla elever i grundskolan ska nå sina individuella mål i samtliga ämnen.

Inriktningsmål:

Elever och personal skall ha en trygg miljö

Kommentar

Kommentarer till detta övergripande mål finns under sektor Barnomsorg och Utbildning

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Sektorsövergripande samverkan för att på ett aktivt sätt motverka mobbing, förtryck och rasism	Barn & utbildning	Eleverna känner sig trygga under sin skolgång. Höjd närvaro i skolan.

Inriktningsmål:

Alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till ett gymnasieprogram

Kommentar

Kommentarer till detta övergripande mål finns under sektor Barnomsorg och Utbildning

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Familjecentral i Färgelanda kommun	Barn & utbildning	Familjecentral i drift, FO, Öppen förskola, BVC, MVC, mm ingår
Ta fram en plan för ikt-pedagogik inom skolan	Barn & utbildning	Plan antagen. Skolorna är förberedda för att elevdatorer sätts in i undervisningen.
Implementera entreprenöriellt lärande i kommunens grundskolor.	Barn & utbildning	Enreprenöriellt lärande tillämpas. Plan finns för implementering.
Erbjuda tre språkval.	Barn & utbildning	Språkval erbjuds.
Öka samarbetet mellan skola och näringsliv.	Barn & utbildning	Elever informeras tydligare om det lokala näringslivet. Plan finns för hur samarbete skall stärkas.
Välfärdsberedningen: Utarbeta skol- och barnomsorgstrategi som bidrar till utveckling enligt kommunens övergripande mål.	Barn & utbildning	Strategi finns för hur utbud och efterfrågan ser ut samt hur valfrihet skall tillgodoses på 10 års sikt.

Inriktningsmål:

Erbjuda valfrihet inom skola och barnomsorg i hela kommunen

Kommentar

Under året har det genomförts dialogmöten med fristående utförare, för att bland annat förtydliga hur ersättningsystemet fungerar.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Nya avdelningar skall i första hand drivas av externa utförare.	KS förvaltning & stab	Barnomsorgen liksom valfriheten stärks upp i södra kommundelarna.
Upprätta ett policydokument över ersättnings till fristående verksamhet för att underlätta etablering av dessa.	KS förvaltning & stab	Policydokument finns antaget

Övergripande mål:

Omsorg med valfrihet och värdighet

Beskrivning

Framtidens äldreomsorg bygger på att man ges möjlighet att bo kvar i sin hemmiljö så länge som möjligt. Vi ska via hembesök, förebyggande arbete och ökad kompetens i ett tidigt skede upptäcka ev. behov. Det skall finnas trygghets/seniorboende för de som vill flytta till en anpassad bostad som ett komplement till det särskilda boendet. Den enskilde individen i behov av hjälp skall mötas med respekt och värdighet.

Inriktningsmål:

Utveckla det förebyggande arbetet för att möta brukarens behov på bästa sätt

Kommentar

Arbetet pågår och fortsätter med genomförandet av de åtgärder som finns i handlingsplanen för att utveckla verksamheten inom IFO.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO	Omsorg	Insatser förebyggs/undviks. Finansiella mål uppnås.
Arbetar långsiktigt strategiskt för hemmaplanslösningar inom IFO	Omsorg	Minskat antal institutionsplaceringar
Långsiktig plan för familjehem och jourhem	Omsorg	Plan finns antagen

Inriktningsmål:

Utveckla aktivitetsformer tillsammans med de äldre

Kommentar

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Erbjuda utevistelse	Omsorg	Alla ska ha möjlighet till utevistelse inom äldreomsorgen
Utvecklat arbete med sysselsättning och naturliga mötesplatser för kommunens äldre.	Omsorg	I samarbete med pensionärsorganisationerna erbjuds sysselsättning och mötesplatser.

Inriktningsmål:

Äldre erbjuds alternativa boendeformer

Kommentar

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Erbjuda trygghets-/seniorboende på Lillågården.	Omsorg	Trygghets-/seniorboende finns och erbjuds.

Övergripande mål:

Miljökommun

Beskrivning

Det är viktigt att väga in miljöfrågorna i alla delar av kommunens verksamhet. Riksdagens har 16 övergripande miljömål bör beaktas i arbetet. Kommunen har minskat sin energiförbrukning men arbetet behöver fortsätta. Visionen är att mer förnybar el kan produceras i kommunen men även konsumeras av kommunen.

Inriktningsmål:

Samhällsplanera långsiktigt och överlämna ett hållbart arv till kommande generationer

Kommentar

Kartläggning av lokalbehovet har påbörjats under perioden. Behovet kommer att utgöra underlag för lokalförsörjningsplanen och underhållsplanen.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Ta fram en fastighetsplan tillsammans med en långsiktig plan för underhåll och lokalförsörjning	Samhällsbyggnad	Planer finns fastställda
Vid samhällsplanering och bygglovsgivande skall hänsyn tas till riksdagens antagna miljömål	Samhällsbyggnad	I alla beslut tas hänsyn till riksdagens 16 miljömål

Inriktningsmål:

Främja ett långsiktigt hållbart samhälle samt en giftfri miljö

Kommentar

Den nya livsmedelsupphandlingen har fått ett stort genomslag och andelen ekologiska produkter har kraftigt ökat. En ny upphandling för kemiska/tekniska produkter har också gjorts och goda möjligheter finns nu att göra avrop på miljömärkta produkter.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Kommunens egen måltidsverksamhet ska utvecklas för att minska klimatpåverkan	Samhällsbyggnad	Andelen krav- och rättvisemärkta samt ekologiska varor i måltidsverksamheten skall ha ökat. Utbudet skall matcha säsongsbudgeten.
Uppdatera energi- och klimatplanen	Ingen utsedd	Antagen uppdaterad plan med nya miljömål för kommunen.

Inriktningsmål:

Färgelanda kommun ska verka för att fossilfri och miljövänlig energi används i kommunen

Kommentar

Arbetet med energieffektivisering av kommunens lokaler har fortsatt enligt plan. De lokaler där energieffektivisering har genomförts understiger byggnormen med god marginal. En cykel finns att tillgå för verksamheterna i Färgelanda tätort.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Kontinuerlig energieffektivisering ska ske i kommunens egna lokaler och verksamheter	Samhällsbyggnad	Vid ny-, om och tillbyggnader av kommunens egna lokaler ska energiförbrukningen understiga byggnormens krav med minst 20%
Införa fler cyklar i de kommunala verksamheterna som komplement till bil i tätorterna	KS förvaltning & stab	Cyklar finns att tillgå för verksamheten i tätorterna.

Övergripande mål:

Demokrati & delaktighet

Beskrivning

Vår kommun skall präglas av ömsesidigt förtroende, jämställdhet, inflytande och ansvar. Dialog, delaktighet och inflytande i samhället är en grundläggande förutsättning för folkhälsan. Inflytande och möjligheter att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa och livskvalitet. All verksamhet skall genomsyras av ett barnperspektiv enligt FN:s barnkonvention.

Inriktningsmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare

Kommentar

Under året har en handlingsplan för god arbetsmiljö tagits fram och beslutats. Under hösten har implementeringen av de åtgärder som finns i planen påbörjats.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Varje skola ska ta fram en plan för hur elev- och föräldrainflytande ska stärkas	Barn & utbildning	Plan finns framtagen
Ta tillvara personalens kunskaper och utvecklingsidéer	KS förvaltning & stab	Ökad delaktighet för personalen. Verksamheterna har profileringsmöjlighet och kan friare fördela resurser inom resultatenheten
Jämställda arbetsvillkor och löner för kvinnor och män	KS förvaltning & stab	Ökad jämställdhet bland arbetsvillkoren samt en ökad trivsel
Fler erbjuds heltidstjänster	KS förvaltning & stab	Ökad trivsel

Inriktningsmål:

Ökad dialog med kommuninvånarna

Kommentar

Sektor Omsorg har genomfört en temavecka kring "Medborgaren i fokus".

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Ökat brukarinflytande i kommunens verksamheter	Kultur & fritid	Brukare kan och vill påverka kommunens verksamhet i högre grad
Beredningarnas arbete med utvecklingsplaner skall ske i dialog med kommuninvånarna	Samhällsbyggnad	Dialog i olika former förs med kommuninvånarna kring planarbete

Övergripande mål:

Ekonomi i balans

Beskrivning

En stabil ekonomi är nödvändig för att få reformutrymme, bättre möjligheter att utveckla kommunen och nå uppsatta mål.

Inriktningsmål:

Årets resultat skall vara 2-3 % av intäkter från skatter och bidrag

Kommentar

Årets resultat är bättre än budget och uppgå till cirka 3,7 procent av skatter och avgifter. Det innebär att målet är uppfyllt för fjärde året i rad.

Verksamheternas totala budgetavvikelse uppgår under året till -0,4 procent.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Att anpassa varje verksamhet till ekonomin	KS förvaltning & stab	Verksamheterna håller angivna budgetramar

Inriktningsmål:

En långsiktigt hållbar verksamhet med ekonomi i balans

Kommentar

Kommunen överträffar samtliga finansiella mål under 2014.

Regelverk för investeringar har tagits fram och använts under 2014. Dialog har också påbörjats med Färgelanda Vatten AB för att också inkludera bolagets investeringar inom ramen för kommunens regelverk.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utveckla resurs-fördelningsmodeller och möjligheter till resultatenheter	KS förvaltning & stab	Resursfördelningsmodeller har införts liksom ett ökat antal resultatenheter
Ta fram en strategi för en långsiktigt hållbar ekonomi i balans med utvecklingsmöjlighet för kommunen	KS förvaltning & stab	Resultat skall vara 2-3 % av skatter och avgifter och kommunens soliditet skall på sikt uppnå 40 %
Se över reglerna för investeringar och avskrivningar	KS förvaltning & stab	Tagit fram nytt regelverk och policy för investeringar samt avskrivningar

Personalredovisning

Anställda

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade.

Antal anställda

St	2014	2013	2012	2011
Tillsvidare	409	420	421	421
<i>Kvinnor</i>	352	342	374	373
<i>Män</i>	57	42	47	48
Visstid	42	37	42	38
<i>Kvinnor</i>	31	23	28	23
<i>Män</i>	11	14	14	15
Total	451	457	463	459
<i>Kvinnor</i>	384	401	402	396
<i>Män</i>	68	56	61	63

Antalet anställda per sektor den 31 december 2014 var enligt nedan:

Antal anställda per sektor

St	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	177	164	13
<i>Kvinnor</i>	156	143	13
<i>Män</i>	21	21	0
Omsorg	210	192	18
<i>Kvinnor</i>	197	182	15
<i>Män</i>	13	10	3
Samhällsbyggnad	22	13	9
<i>Kvinnor</i>	6	4	2
<i>Män</i>	16	9	7
Kultur & Fritid	19	18	1
<i>Kvinnor</i>	9	9	0
<i>Män</i>	10	9	1
Stab	23	22	1
<i>Kvinnor</i>	15	15	0
<i>Män</i>	8	7	1
Total	451	409	42

Sysselsättningsgrad

Den 31 december 2014 arbetade 62% av kommunens tillsvidare- och visstidsanställda heltid, vilket är samma som föregående år.

Sysselsättningsgrad

St	2014	2013	2012	2011
----	------	------	------	------

St	2014	2013	2012	2011
Heltid	280	276	284	296
<i>Kvinnor</i>	221	220	227	221
<i>Män</i>	59	56	57	75
75 - 99%	118	116	108	125
<i>Kvinnor</i>	114	111	104	120
<i>Män</i>	4	5	4	5
< 75%	53	52	58	72
<i>Kvinnor</i>	49	47	52	66
<i>Män</i>	4	5	6	6
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	62	62	63	60

Färgelanda kommun har som målsättning att öka sysselsättningsgraden och på sikt även andelen heltidstjänster. Flest deltidstjänster återfinns inom sektor Omsorg. Den 31 december 2014 arbetade 42% av de anställda inom sektorn heltid, vilket är 2% sämre än föregående år

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	2014	2013	2012	2011
Heltid	86	85	93	91
<i>Kvinnor</i>	75	73	81	75
<i>Män</i>	11	12	12	16
75 - 99%	94	90	81	86
<i>Kvinnor</i>	92	88	79	84
<i>Män</i>	2	2	2	2
< 75%	29	30	36	41
<i>Kvinnor</i>	29	30	36	41
<i>Män</i>	0	0	0	0
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	42	44	44	42

Åldersstruktur

Medelåldern för kommunens tillsvidare- och visstidsanställda är 49 år för både kvinnor och män.

Åldersfördelning per sektor

Sektor	<39 år	40-49	Visstid 50-59	>60 år
Barn & Utbildning	33	42	58	43
<i>Kvinnor</i>	29	39	49	38
<i>Män</i>	4	3	9	5
Omsorg	38	62	65	44
<i>Kvinnor</i>	34	61	58	43
<i>Män</i>	4	1	7	1
Samhällsbyggnad	7	4	1	8
<i>Kvinnor</i>	4	1	0	1
<i>Män</i>	3	3	1	7
Kultur & Fritid	3	6	7	3
<i>Kvinnor</i>	3	0	4	2
<i>Män</i>	0	6	3	1
Stab	4	8	7	6
<i>Kvinnor</i>	2	5	5	6

Sektor	<39 år	40-49	Visstid 50-59	>60 år
<i>Män</i>	2	3	2	0
Total	87	122	138	104
Andel (%) av totalt antal anställda	19	27	31	23

Löner

Det sammantagna utfallet för 2014 års löneöversyn var 2,74%. Samtliga fackliga organisationer hamnade inom intervallet 2,05 till 2,79%, undantaget lärarnas Riksförbund och Lärarförbundet. Lärarna var en prioriterad grupp och fick ett utfall på 4,5%.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i kommunen har ökat över tid. Mellan 2013 och 2014 har den totala sjukfrånvaron ökat med 0,6%. Långtidsfrånvaron utgör år 2014 57,1% mot 53,8% år 2013. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor mellan 50-67 år är nu uppe i 9%, varav 6,5% är långtidssjukfrånvaro. Dessa återfinns i stor utsträckning inom sektor Omsorg. Satsningen på rehabilitering som gjordes under 2014 måste därför intensifieras. (Se p 5.6 Arbetsmiljö)

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetad tid

%	2014	2013	2012	2011
Sjukfrånvaro				
<i>Långtidssjukfrånvaro andel (>60dagar)</i>	57,1	53,8	56,9	<i>i.u.</i>
Sjukfrånvaro				
<i>Kvinnor</i>	7,6	7,1	7,6	5,9
<i>Män</i>	4,9	4,1	3,9	2,1
Sjukfrånvaro				
<i>29 år och yngre</i>	4,2	3,3	4,0	4,7
<i>30 -49 år</i>	5,6	6,4	6,8	4,5
<i>50 år och äldre</i>	9,0	7,3	7,4	5,9
Total	7,2	6,6	6,9	5,2

Arbetsmiljö

Det ekonomiska utfallet för företagshälsovårdstjänster har under 2014 varit ca 760 tkr.

Under 2013 satsade kommunen 80% av medlen för företagshälsovård på förebyggande insatser. I stort handlade det om att få igång det systematiska arbetsmiljöarbetet ute i verksamheterna. Sjuktalen i kommunen har stigit under 2014 och därför har insatserna under året riktats mer mot rehabilitering, 41% mot 13% under 2013.

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation	1%	44%	0%	46%
Grupp		1%	2%	4%
Individ	41%	9%	1%	50%
Totalt	42%	55%	3%	100%

Personalerörlighet

Med personalomsättning menas här det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under den senaste 12-månadersperioden ställt mot antalet tillsvidareanställda under motsvarande period.

Personalavgångar

Sektor	Stab	Barn & utb	Samhällsbygg	Omsorg	Kultur & Fritid
Total	4	20	7	23	1

Av totalt 55 avgångar var 10 på grund av ålderspension. Två av de 55 som slutade var chefer. Den totala personalomsättningen 2014 var 13,5%.

Folkhälsa och välfärd

Hälsa och välfärd kan ses som en resurs för individen och som ett välfärds mål för samhället. Vi vet att denna resurs är ojämnt fördelad och det övergripande målet med folkhälsoarbetet är därför att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen.

Människors hälsa och välbefinnande bestäms av många faktorer i en komplex helhet med dels individuella faktorer såsom ålder, kön, arv, socialt sammanhang, livsstil och levnadsvanor, och dels påverkan från det samhälle vi lever i. Det är därför nödvändigt att se människan i sitt totala livssammanhang och i hela sin omgivning. Den nationella folkhälsopolitiken med nedanstående 11 målområden, tillika bestämningsfaktorer och indikatorer, bidrar med vetenskapliga underlag och är en strukturell utgångspunkt för både Västra Götalandsregionen och kommunens folkhälsoarbete. De sex första målområdena handlar om livsvillkoren, dvs. de förhållanden i omgivningen och samhället som i första hand påverkas av opinionsbildning och politiska beslut. De fem sista målområdena rör livsmiljöer och levnadsvanor, vilka är faktorer som individen själv i hög grad påverkar men där den sociala miljön ofta spelar en mycket stor roll. De nationella folkhälsomålen är:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barn och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

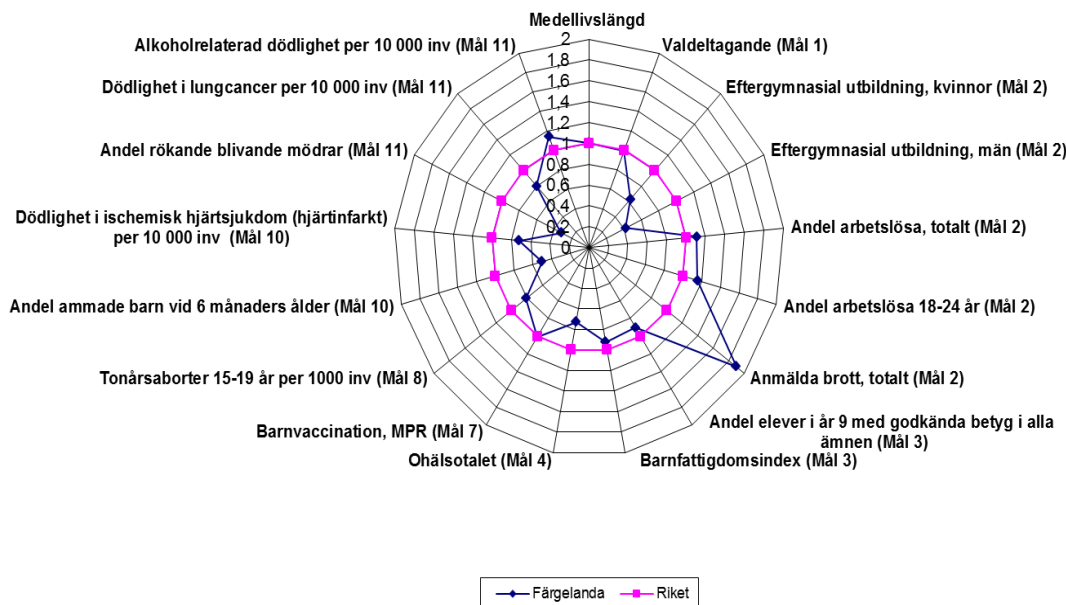
Diagrammet nedan, som utgör Välfärdsindex för 2014, är baserat på de nationella folkhälsomålen. Statistikuppgifterna är hämtade från bl. a. Folkhälsomyndigheten och visar utvecklingen av välfärden och folkhälsan i kommunen inom några utvalda områden. De nyckeltal i diagrammet som för Färgelanda kommun ur hälsosynpunkt är bättre än rikets får värden högre än 1 och hamnar utanför den markerade ringen för riket. Tal som hamnar innanför denna ring tyder på sämre folkhälsa eller utgångspunkt för folkhälsa. Det är viktigt att ha i åtanke att när det gäller all statistik som visar resultatet i en liten befolkningsgrupp så kan ett fåtal personer ge ett relativt stort procentuellt utfall.

Invånarantalet i Färgelanda kommun har under 2014 minskat med 39 personer och var vid årsskiftet 6 502 personer. Glädjande nog så håller trenden med en allt ökande generell medellivslängd i sig, och ligger nu en liten aning över rikets nivå. Männens förväntade antal levnadsår vid födseln har ökat och är nu i kommunen 80,6 år jämfört med rikets 79,7 år, medan motsvarande siffror för kvinnorna i kommunen har minskat med 0,3 år till 83,4 år vilket i stort sett är i nivå med rikets 83,5 år.

Andra positiva trender i Välfärdsindexet för 2014 är bl. a. att valdeltagandet successivt ökar för varje val, att arbetslösheten har minskat till en lägre nivå än för riket både när det gäller ungdomar 18-24 år och för samtliga åldersgrupper 16-64 år, att andelen anmälda brott sjunker och ligger långt under rikets nivå, att andelen barnvaccinationer (MPR) är fortsatt hög och ligger något över rikets nivå, samt att alkoholrelaterad dödlighet generellt har minskat och ligger under rikets nivå.

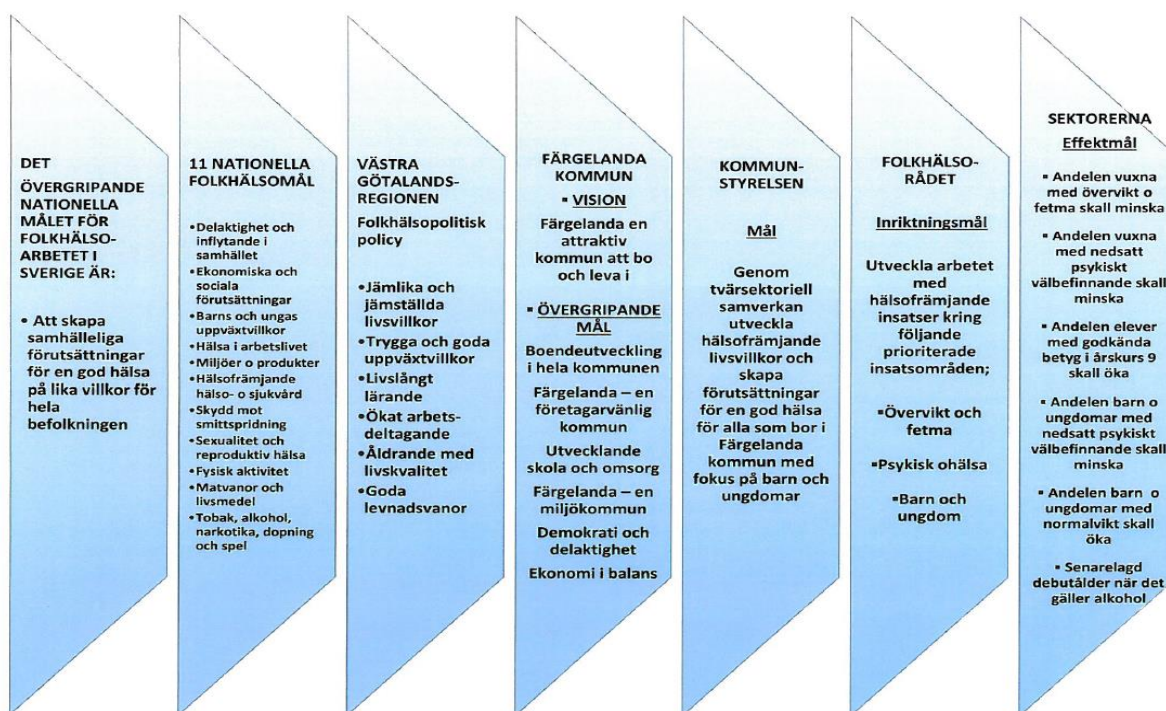

Välfärdsindex för 2014 Färgelanda kommun med utgångspunkt från de nationella folkhälsomålen

En god folkhälsa är en av byggstenarna när det gäller tillväxt och hållbar samhällsutveckling. Utmaningen på samhällsnivå är att skapa stödjande miljöer och goda livsvillkor som kan utjämna skillnaderna i hälsa, så att kommuninvånarna i alla åldrar ges förutsättningar för en god hälsa och hög livskvalitet.

Folkhälsorådets beslutade inriktningsmål är att utveckla det tvärasektoriella arbetet med hälsofrämjande insatser kring de tre prioriterade insatsområdena övervikt och fetma, psykisk ohälsa samt barn och ungdom, och under 2014 har totalt ca trettio olika projekt bedrivits med bidrag från Folkhälsorådet.

MÅL FÖR FOLKHÄLSOARBETET 2014 - nationell nivå, Västra Götalandsregionen och Färgelanda kommun (utg 3)

Miljöredovisning

Miljöledning/miljöstyrning

Miljöanpassningen av den kommunala verksamheten i Färgelanda sker systematiskt utifrån miljöledningssystemets olika moment: dialogmöten med personalen, framtagande av handlingsplaner med konkreta åtgärder, anpassning till övrig verksamhetsstyrning och budget, uppföljning och revision samt framtagande av rekommendationer till fortsatt miljöanpassning av verksamheterna.

Totalt har 18 miljödialogmöten genomförts där personalen deltagit och gemensamt föreslagit 174 miljöförbättrande åtgärder. Respektive verksamhetschef har ansvar för genomförandet av relevanta åtgärdsförslag. Utifrån 2013 års miljörevision framkom ett behov av ytterligare 59 förslag till åtgärder ur ett ledningsperspektiv. Genomgång har gjorts med samtliga ledningsgrupper och respektive ledningsgrupp har ansvar för genomförandet. Ny miljörevision genomförs våren 2015.

Miljöutbildning

Miljökörkortet pågår och personalen har tillgång till den via webben och har möjlighet att få stöd genom grupputbildningar. Dalslands miljökontor håller i miljökörkortsutbildningen och processen med införandet av miljöledningssystemet.

Miljökörkortet	Antal	Andel
Antal tillsvidareanställda:	450	-
Påbörjat:	33	7 %
Godkända:	89	20%

Upphandling

Den nya livsmedelsupphandlingen, som gällt sedan i maj, har fått ett stort genomslag och andelen ekologiska produkter har kraftigt ökat. En ny upphandling för kemiska/tekniska produkter har också gjorts och goda möjligheter finns nu att göra avrop på miljömärkta produkter.

Naturvård

-Naturvårdsprogrammet för Färgelanda kommun antogs av fullmäktige och är upptryckt och distribuerat. Programmet är både ett kunskapsunderlag och beslutsdokument och har en nära koppling till Översiktsplanen.

LONA-projektet **"Så in vilda blommor i Dalsland"** är avslutat.

Målet var att så in ängsblommor längs gång- och cykelvägar och liknande miljöer i tätorterna i Dalsland sedan personal vid kommunernas park- och gatukontor och/eller arbetsmarknadsenheter grävt bort grässvålen på ett antal utvalda områden. Försök gjordes på mindre ytor under 2011-2012.

Tidigt visade det sig att markförhållandena i tätorterna var mindre lämpliga för sådd än väntat; I Färgelanda, Mellerud och Åmål med dåligt dränerade lerjordar och riklig förekomst av ogräs, Ed med företrädesvis näringsfattiga grusavlagringar.

Hösten 2013 ändrades därför projektet. Plantor drogs upp genom sådd i pallkragar med jord. Odlingen blev framgångsrik och gav ett stort antal plantor av många olika arter. Utplanteringar gjordes hösten 2014 på lokaler i Bengtsfors, Ed, Färgelanda och Mellerud.

Totalt beviljades projektet 330 tkr i bidrag varav 17 % utnyttjats. Merparten av arbetet, 52 % utfördes idéellt. Dalslands miljökontor svarade för 35 %, kommunerna (Dals-Ed och Mellerud) 11 % .

LONA-projektet **"Värna Skyddsvärda Träd"** är avslutat. Dals-Eds kommun har gemensamt med alla Dalslandskommunerna samt 11 andra västsvenska kommuner deltagit i detta trädprojekt. Projektet har inbegripit: en lokal workshop med deltagande personal från plan- och byggkontor samt tekniska kontor i alla Dalslandskommunerna, arbete med lokala rutiner, informationsaktivitet för allmänheten, politikerinformation, framtagande av informationsmaterial riktad till markägare respektive allmänhet, samt invigning av ett symbolråd vid Enebackens förskola i Dals Långed.

LONA-projektet **“Vägledning till naturen - förstudie”** är avslutat. En ny LONA-ansökan inlämnades 1/12 för ett huvudprojekt, med DKKF som projekthuvudman och med Dalslands Turist AB och Vänersborgs kommun som medsökande. I Huvudprojektet kommer både kartmaterial och beskrivningar till intressanta naturområden att tas fram och göras lättillgängliga.

Vattenvård

Gullmarns Vattenråd (Örekilsälven/Valboån) har arbetat mycket med inventeringar av vandringshinder för fisk. En sammanställning har gjorts av alla vattenkvalitetsdata, en allmän informationsfolder om vattenrådet samt en folder om övergödningsfrågor har tagits fram.

Miljökontoret har samordnat kommunernas rapportering till vattenmyndigheten av vidtagna åtgärder för att förbättra statusen i sjöar, vattendrag och grundvatten. Varje vattenråd har en egen hemsida som nås via www.vattenorganisationer.se/vasterhavet/

Energi och klimat

Energieffektiva kommuner är ett samarbetsprojekt mellan Dalslandskommunerna och Säffle kommun (finansieras genom statligt energieffektiviseringsstöd, EES) där projektsamordnaren från Energisamverkan Dalsland har stöttat och samordnat arbetet med energieffektiviserings-åtgärder och uppföljning inom områdena: övergripande, fastigheter, transporter och teknisk försörjning. Några åtgärder som varit aktuella under 2014:

* Valbohem utrett utformning av solfångarsystem för att minimera värmepumpsdriften på kommunhusgatan i Högsäter.

* Kommunförrådet har effektiviserats avseende belysning, styrning och uppvärmning.

Inrapporterad statistik till Energimyndigheten 2014-03-31 visar att Färgelanda kommun:

* Minskat energianvändningen i sina fastigheter från 173 kWh/m² år 2009 till 155 kWh/m² år 2013. En minskning med 11 %.

* Minskat den totala energianvändningen för fastigheter, transporter och teknisk försörjning med 13% mellan år 2009 och år 2013.

Nya uppföljningssiffror för år 2014 kommer när inrapportering till Energimyndigheten har genomförts senast 31 mars 2015. Projektet avslutas efter denna inrapportering eftersom det statliga stödet (EES) försvinner från 2014-12-31.

Ekonomisk redovisning

Finansiella mål

För planperioden 2014-2016 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 2,0-3,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 10 mnkr.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på längre sikt ska uppgå till minst 50 procent.
- Under planperioden ska soliditeten öka till 40 procent.

Årets finansiella mål	Utfall	Budget
Resultat, %	3,7	2,3
Resultat, mnkr	12,4	7,5
Likviditet, mnkr	19,8	> 10,0
Soliditet, %	45	40

För samtliga av kommunens finansiella mål är utfallet bättre än budget under 2014.

Kommunens resultat

Målsättning:

Resultatet ska uppgå till mellan 2 och 3 procent av skatter och bidrag. 2014 års resultat budgeteras till 7 547 tkr eller 2,3 procent.

(Inom parantes redovisas siffror för 2013)

Resultatet för 2014 uppgår till 12 372 tkr (2013 uppgick resultatet till 22 517 tkr, inklusive återbetalning av AFA-avgifter med 5 520tkr). Resultatet är 4 825 tkr bättre än budgeterat. Resultatet motsvarar 3,7 procent av skatter och bidrag.

Kommunen redovisar ett positivt resultat för fjärde året i rad och resultatet är även bättre än budgeterat. Det innebär att kommunens finansiella styrka förbättras på flera områden.

Kommunens verksamhetsintäkter uppgår totalt till 81 235 tkr (82 332 tkr), vilket är 1 097 tkr lägre än föregående år.

Verksamhetens kostnader uppgår till 392 942 tkr (fg år, 376 213 tkr).

Personalkostnaden utgör 213 773 tkr (206 557 tkr) och är 2 498 tkr högre än budget. Kostnadsökningen, utöver lönekostnadsökning, beror främst på att det under 2013 fanns flera vakanser under vissa perioder av året som har tillsatts.

Övriga kostnader uppgår till 179 169 tkr (169 656 tkr) vilket är 3 277 tkr lägre än budget. Kostnader för underhåll av industrifastigheter har varit lägre än budget på grund av pågående försäljningar. I budgeten har funnits utrymme för bidrag till konstgräsplan och oförutsedda kostnader som inte har behövt utnyttjas.

Årets avskrivningar uppgår till 10 709 tkr (10 543 tkr). De senaste årens relativt låga investeringsnivåer medför lägre kostnader för avskrivningar, vilket har varit 747 tkr lägre än budget.

I respektive sektorsavsnitt redovisas förklaringar till budgetavvikelser mer detaljerat.

Nettokostnader och nettokostnadssandel (%)

	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014
Verksamheten	89,9 %	93,1 %	93,5 %
Avskrivningar	3,2 %	3,2 %	3,4 %
Finansnetto	0,1 %	0,0 %	0,6 %

	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014
Resultat	6,9 %	3,7 %	2,3 %

Verksamheternas nettokostnader uppgår till 322 416 tkr. Det är en ökning 17 992 tkr jämfört med föregående år. För 2013 innehåller nettokostnaderna återbetalning från AFA med 5 520 tkr.

Nettokostnadsökningen är 5,9 procent. Under perioden 2012-2014 har nettokostnadsökningen varit i genomsnitt 2,6 procent per år, vilket är något högre än SKLs prisökningsindex för perioden.

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som den löpande driftsverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av lån eller finansiering av investeringar.

Skatter och statsbidrag

Skattesatsen sänktes inför 2014 och har uppgått till 22:26 per skattekrone. Inför 2014 har också regelverket för skatteutjämningsystemet förändrats vilket har inneburit ökade intäkter från utjämningsystemet.

Skatteintäkter, fastighetsavgifter samt skatteutjämningsbidrag uppgår totalt till 334 727 tkr, vilket är 413 tkr högre än budget och 7 451 tkr högre än föregående år.

Skatteintäkterna uppgår till 237 106 tkr och har minskat med 6 919 tkr jämfört med föregående år, på grund av befolkningsminskning och skattesänkning.

Bidrag från skatteutjämningsystemet uppgår till 85 856 tkr, vilket är en 14 433 tkr högre än föregående år. Inför 2014 genomfördes en revidering av regelsystem som innebar ökade intäkter för kommunen.

Fastighetsavgiften uppgick till 11 765 tkr, vilket är 63 tkr lägre än föregående år.

Finansnetto

Finansnettot är positivt och uppgår till 61 tkr (-333 tkr, fg år) vilket är klart bättre än budget. De finansiella kostnaderna uppgår till 1 263 tkr, vilket är 2 237 tkr lägre än budget och de finansiella intäkterna uppgår till 1 324 tkr, vilket är 142 tkr lägre än budget, varav 729 tkr är ränteintäkter från Färgelanda Vatten AB och 337 tkr är borgensavgift från Valbohem AB. Kommunen har utfärdat en revers till FVAB i samband med att VA-verksamheten fördes över till bolaget.

Räntekostnader på kommunens lån har varit lägre än budgeterat under året och kommunens likvid ger ökade ränteintäkter. Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid årsskiftet 1,7 procent.

Anläggningstillgångar

Budgeterade och påbörjade investeringar redovisas i separat tabell. Årets investeringar uppgår till 7 561 tkr. Merparten av investeringarna sker inom sektor Samhällsbyggnad som har fortsatt med åtgärder för energieffektivisering med 1 563 tkr. Under året har också bredbandsutbyggnaden på landsbygden fortsatt och 1 585 tkr har investerats. Investeringar har också gjorts i Björnhuset med 1 163 tkr, för att kunna hyra ut ytor som tidigare har varit outhyrda.

Projekteringen av GC-vägen mellan Färgelanda och Stigen har genomförts, som en start på den investeringen.

Årets investeringsutrymme på 20,0 mnkr varav beslutade investeringar på 19,0 mnkr. Flera av de beslutade investeringarna har inte genomförts eller påbörjats under året, utan investeringsmedlen behöver föras över till 2015.

Planenliga avskrivningar av kommunens tillgångar har under året skett 10 709 tkr jämfört med 10 543 tkr föregående år. Beloppet påverkas av när under året investeringsobjekten är färdigställda.

Under 2014 har kommunen inte tillämpat komponentavskrivning. Övergången till komponentavskrivning beräknas ske under 2015 och i huvudsak vara framåtriktad.

Likviditet

Målsättning:

Kommunens likviditet ska överstiga 10 miljoner kronor.

Likviditet är ett mått kommunens kortfristiga betalningsberedskap.

Kommunens likviditet är fortsatt god och har möjliggjort inlösen av lån under året. Likviditeten vid årsskiftet uppgick till 19 768 tkr, vid förra årsskiftet uppgick den till 23 937 tkr.

Det innebär att den kortfristiga betalningsberedskapen är god och att målet uppnås med god marginal.

Koncernens likviditet uppgår till 36 960 tkr (33 688 tkr), inklusive bolagen.

Eget kapital

Kommunens egna kapital har genom årets resultat ökat med 12 372 tkr till totalt 110 591 tkr. Av det egna kapitalet avsattes under 2013 14 575 tkr till en resultatutjämningsreserv.

Syftet med en resultatutjämningsfond är att kunna täcka eventuella balanskravsunderskott som kan uppstå vid en lågkonjunktur.

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade för 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen.

Kommunens kostnader för pensioner uppgick till 16,1 mnkr, jämfört med 14,1 mnkr föregående år, inklusive avsättningen för löneskatt.

Ansvarsförbindelsen d.v.s. pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen uppgick vid årsskiftet till 165,9 mnkr (174,1), vilket är en minskning med 8,2 mnkr.

Beräkningen bygger på modellen i RIPS07 och är en prognos över skuldens storlek. Förändringen mellan åren beror främst på avslutade och tillkommande anställningar.

Låneskuld

Kommunens goda likviditet har möjliggjort en minskning av kommunens skulder även under denna period. Under året har en minskning av kommunens lån med 15,0 mnkr, utöver den planerade årliga amorteringen på 4,6 mnkr, kunnat verkställas. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 75,0 mnkr och den genomsnittliga skuldräntan uppgick för året till 1,7 procent.

Soliditet

Målsättning:

Kommunens soliditet ska långsiktigt uppgå till 50 procent och under året till minst 40 procent

Soliditeten är ett mått på kommunens finansiella handlingsfrihet på längre sikt.

	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014
Soliditet	39,5 %	45,1 %	40,0 %
Skuldsättningsgrad	60,5 %	54,9 %	60,0 %
- varav avsättning	1,0 %	0,9 %	1,0 %
- varav kortfristig skuldsättning	23,3 %	25,2 %	25,0 %
- varav långfristig skuldsättning	36,2 %	28,8 %	34,0 %

Kommunens soliditet och skuldsättningsgrad uppvisar en positiv utveckling. De senaste årens positiva resultat i kombination med en låg investeringsnivå har möjliggjort amortering av lån även under 2014. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner är dock negativ.

Sammanställd redovisning

Koncernen Färgelanda kommun omfattar aktiebolag i vilka kommunen har ett bestämmande och väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Koncernredovisning har upprättats i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Utgångspunkten för koncernbokslutet är balans- och resultaträkningar för kommunen och dess helägda bolag.

Koncernens resultat

Koncernen redovisar ett positivt resultat med 12 648 tkr. Föregående år uppgick koncernens resultat till 22 622 tkr.

Valbohem AB redovisar ett positivt resultat med 276 tkr efter skatt. Färgelanda Vatten AB redovisar ett nollresultat, efter att 73 tkr har tillförts VA-kollektivets fond. Gatersbyn 120 fastighets AB har inte bedrivit någon verksamhet under året och redovisar därmed inget resultat.

Koncernens Eget kapital

Årets koncernresultat på 12 648 tkr har ökat kommunkoncernens Egna kapital till 111 587 tkr.

Koncernens Låneskuld

Kommunkoncernens låneskuld uppgår till 211,5 mnkr. Kommunen har ett borgensåtagande gentemot Valbohem på 141 mnkr.

Kommunen har också beviljat en borgensram för Färgelanda Vatten AB på 40 mnkr. Under året har kommunens revers utökats till 33,0 mnkr, för att hantera finansieringen av VA-investeringar.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014
Verksamhetens intäkter	1	82 334	81 235	81 163	123 258	121 026
Verksamhetens kostnader	2	-376 213	-392 942	-394 438	-406 513	-423 044
Avskrivningar	3	-10 543	-10 709	-11 456	-15 981	-16 231
Verksamhetens nettokostnader		-304 422	-322 416	-324 731	-299 236	-318 249
Skatteintäkter	4	244 025	237 106	237 575	244 025	237 106
Generella statsbidrag och utjämning	5	83 251	97 621	96 737	83 251	97 621
Finansiella intäkter	6	1 862	1 324	1 466	773	374
Finansiella kostnader	7	-2 195	-1 263	-3 500	-5 980	-4 494
Resultat före extraordinära poster		22 521	12 372	7 547	22 833	12 358
Extraordinära intäkter		0	0		0	290
Extraordinära kostnader		0	0		-211	0
Periodens resultat		22 521	12 372	7 547	22 622	12 648

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b	153 443	150 311	328 358	325 581
Finansiella anläggningstillgångar	10	41 036	44 930	2 643	2 756
Summa anläggningstillgångar		194 479	195 241	331 001	328 337
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0	121	92
Fordringar	11	30 167	29 981	30 887	30 608
Kassa och bank	12	23 937	19 768	33 688	36 960
Summa omsättningstillgångar		54 104	49 749	64 696	67 660
SUMMA TILLGÅNGAR		248 583	244 990	395 697	395 997
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	13	98 218	110 591	98 938	111 587
därav periodens resultat		22 521	12 372	22 712	12 648
Avsättningar					
Avsättningar pensioner	14	1 776	1 618	2 033	1 863
Avsättningar löneskatt		431	393	494	453
Övriga avsättningar	15	102	84	1 191	839
Summa avsättningar		2 309	2 095	3 718	3 155
Skulder					
Långfristiga skulder	16	89 977	70 562	225 008	211 562
Kortfristiga skulder	17	58 079	61 742	68 033	69 693
Summa skulder		148 056	132 304	293 041	281 255
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		248 583	244 990	395 697	395 997
Soliditet		39,5 %	45,1 %	25,0 %	28,2 %
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser per 31 december	18	174 052	165 856	174 052	165 856
Borgensförbindelser	19	135 403	141 330	381	330

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014
Den löpande verksamheten				
Periodens resultat	22 517	12 372	22 923	12 648
Justering för av- och nedskrivningar	10 543	10 709	14 772	16 231
Justering för gjorda avsättningar	305	-214	289	-228
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	78	-29	69	-414
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	33 443	22 838	38 053	28 237
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	7 305	187	8 005	-19
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter	0	0	17	29
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga skulder	-11 712	3 662	-11 124	1 920
Kassaflöde från den löpande verksamheten	29 036	26 687	34 951	30 167
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-11 434	-7 547	-16 233	-15 573
Bidrag till materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	6 405	0	6 405	2 200
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0	-3 894	-74	-76
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 029	-11 441	-9 902	-13 449
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	0	0	5 000	6 000
Amortering av skuld	-21 884	-19 590	-21 950	-19 621
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Inlösen av pensionsskuldavsättning	-13 912	0	-13 912	0
Ökning av långfristig skuld (NÄRF)	602	175	602	175
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-35 194	-19 415	-30 260	-13 446
Periodens kassaflöde	-11 187	-4 169	-5 211	3 272
Likvida medel från årets början	35 122	23 937	36 875	33 688
Likvida medel från periodens slut	23 937	19 768	31 667	36 960
Periodens förändring av likvida medel	-11 185	-4 169	-5 208	-3 272

2013, Kassaflöde Koncern, ej komplett: Valbohems resultat före skatt ingår i FVAB ingår ej Koncern Kassaflöde. Ev differens beror på avrundning.

Notförteckning

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2013	2014	2013	2014
Not 1 Intäkter				
Statsbidrag	28 851	31 546	28 851	31 546
Övriga bidrag	15 833	6 218	15 833	7 525
Konsumtionsavgifter	7 930	9 999	20 900	16 933
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	4 292	4 832	4 292	4 832
Kostersättning	271	0	271	0
Avgifter från andra kommuner	0	0	0	0
Övriga avgifter	4 536	2 096	4 536	2 096
Försäljning	2 442	8 817	2 442	8 817
Hysesintäkter	10 693	12 356	40 632	43 708
Övriga intäkter	7 486	5 371	5 501	5 569
Summa	82 334	81 235	123 258	121 026
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	206 557	213 773	217 249	220 970
Material	25 126	29 026	25 126	29 626
Köpta tjänster	44 158	47 796	60 875	66 324
Entreprenader	78 965	76 739	81 856	80 516
Övriga kostnader/Bidrag	21 407	25 608	21 407	25 608
Summa	376 213	392 942	406 513	423 044
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	3 409	3 149	4 196	3 463
Fastigheter	7 134	7 560	11 785	12 768
Summa	10 543	10 709	15 981	16 231
Not 4 Skatteintäkter och bidrag				
Kommunalskatt	245 463	237 824	245 463	237 824
Slutavräkning skattemedel	-1 438	-718	-1 438	-718
Summa	244 025	237 106	244 025	237 106
Not 5 Generella statsbidrag				
Inkomstutjämnning	74 178	79 748	74 178	79 748
Kostnadsutjämnning	-629	10 537	-629	10 537
Fastighetsavgift	11 828	11 765	11 828	11 765
Utjämningsavgift LSS	-5 113	-6 627	-5 113	-6 627
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	680	0	680
Regleringsbidrag	2 987	1 518	2 987	1 518
Summa	83 251	97 621	83 251	97 621
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	1 396	917	632	-47
Räntebidrag	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	466	407	141	421
Summa	1 862	1 324	773	374

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2013	2014	2013	2014
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad lån	2 104	1 177	5 889	4 400
Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	91	86	91	94
Skatt pga bokslutsdisposition	0	0	0	0
Summa	2 195	1 263	5 980	4 494
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	387 781	322 048	635 656	575 154
Ackumulerad avskrivning	-212 345	-181 100	-288 334	-262 172
Årets investeringar	7 827	5 087	14 718	13 392
Utrangering	-175	0	-175	-201
Försäljning	-35 561	0	-35 561	-2 942
Reavinst	555	0	555	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-7 134	-7 530	-12 217	-11 694
Redovisat värde vid årets slut	140 948	138 505	314 642	311 537
<i>Avskrivningstider 10 - 50 år</i>				
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	13 248	13 248	32 974	32 594
Verksamhetsfastigheter	78 980	74 843	78 980	74 843
Fastigheter för affärsverksamhet	5 674	5 372	5 674	5 372
Publika fastigheter	11 343	10 854	11 343	132 463
Fastigheter för annan verksamhet	27 159	27 807	149 445	27 807
Övriga fastigheter inkl VA-anläggningar	4 360	5 514	34 561	36 829
Pågående arbeten	184	867	1 845	1 629
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	140 948	138 505	314 822	311 537
Not 9a Maskiner och inventarier				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	45 863	49 424	50 150	52 874
Ackumulerad avskrivning	-33 107	-35 985	-35 988	-39 158
Årets investeringar*	3 607	2 460	3 777	4 785
Utrangering	-458	0	-458	0
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	3 409	-4 093	-3 764	-4 457
Redovisat värde vid årets slut	19 314	11 806	13 717	14 044
<i>Avskrivningstider 3 - 10 år</i>				
<i>*Inköp av inventarier redovisas enligt SKL 's rekommendationer</i>				
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Pågående investeringar avskrivs ej.</i>				

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2013	2014	2013	2014
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	600	962	960	3 152
Inventarier	11 463	10 249	12 324	10 297
Bilar och andra transportmedel	86	64	86	64
Konst	180	180	180	180
Övriga maskiner och inventarier	165	351	166	351
Summa	12 494	11 806	13 716	14 044
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	153 442	150 311	328 359	325 581
Not 10 Finansiella tillgångar				
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500	0	0
Gatersbyn 120 Fastighets AB		50		50
Västvatten AB			i.u.	413
Vindenergi Väst AB	15	15	15	15
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	264	264	264	264
Revers Färgelanda Vatten AB	29 156	33 000	0	0
HBV	0	0	763	413
Summa	41 036	44 930	2 643	2 756
Not 11 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	5 001	6 028	5 994	7 885
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	12 637	21 325	12 753	20 095
Mervärdesskatt	3 665	2 628	3 665	2 628
Övriga fordringar hos staten	8 413	0	8 413	0
Övriga fordringar	452	0	181	0
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa	30 168	29 981	31 006	30 608
Not 12 Kassa och bank				
Handkassa	23	0	23	0
Kassa och bank	23 914	19 768	33 665	36 960
Summa	23 937	19 768	33 688	36 960
Not 13 Eget kapital				
Årets resultat	22 517	12 372	22 712	12 648
Resultatutjämnings reserv	14 575	14 575	14 575	14 575
Övrigt eget kapital	61 126	83 644	61 651	84 364
Summa	98 218	110 591	98 938	111 587
Not 14 Avsatt till pensioner				
Specifikation avsatt till pensioner	1 776	1 618	2 033	1 863
Löneskatt	431	393	494	453
Summa	2 207	2 011	2 527	2 316

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2013	2014	2013	2014
Not 15 Övriga avsättningar				
Framtida underhåll av våtmarker	102	84	102	84
Övriga avsättningar	0	0	1 089	755
Summa	102	84	1 191	839
Not 16 Långfristiga skulder				
<i>Långfristiga lån</i>				
Ingående skuld	105 712	83 828	235 808	218 858
Nya lån	0	0	5 000	6 000
Amorteringar och lösen av lån	-21 884	-19 590	-21 950	-19 621
Utgående skuld	83 828	64 238	218 858	205 238
<i>Övriga långfristiga skulder</i>				
Ingående skuld	5 547	6 149	5 547	6 149
Norra Älvsborgs räddningsförbund	602	175	602	175
Utgående skuld	6 149	6 324	6 149	6 324
Summa Långfristiga skulder	89 977	70 562	225 007	211 562
Not 17 kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristiga lån	5 134	4 600	5 198	4 600
Leverantörsskulder	9 810	9 999	12 561	11 224
Övriga skulder	5 526	4 758	10 081	5 744
VA kollektiv	0	0	975	1 048
Löneskatter	3 119	3 271	3 334	3 271
Mervärdesskatt	155	419	814	455
Upplupna löner	2 197	2 826	2 197	2 826
Upplupna semesterlöner	9 043	9 541	9 222	9 541
Upplupna sociala avgifter	9 328	8 493	9 384	8 493
Upplupna pensionskostnader	6 512	6 395	6 512	6 395
Upplupna räntekostnader	0	63	499	63
Övriga interimsskulder	7 256	11 377	7 256	16 033
Summa	58 080	61 742	68 033	69 693
Not 18 Pensionsförpliktelser				
Ansvarsförbindelse	140 071	133 475	140 071	133 475
Löneskatt	33 981	32 381	33 981	32 381
Summa	174 052	165 856	174 052	165 856
Not 19 Borgensförbindelser				
Egna Hem*	381	330	381	330
Kommuninvest	135 022	141 000	0	0
Summa	135 403	141 330	381	330

*Egna Hem avser SBAB och BKN

Färgelanda kommun har i mars 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2014-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt anspråkstagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storlek på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Färgelanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2014-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 299 065 477 tkr och totala tillgångar till 290 729 650 tkr. Färgelandas kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 250 246 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 243 151 tkr.

Kommunens Investeringsredovisning

Beslutade Investeringar. Belopp i tkr	Sektor	Beslut	Plan 2014	Utfall 2014
<u>Infrastruktur och Fastighetsinvesteringar:</u>				
Cykelväg Stigen-Färgelanda	Samhällsbyggnad	5 000	2 500	829
Bredbandsutbyggnad	Samhällsbyggnad	9 000	3 000	1 585
Industriplan Högalid	Samhällsbyggnad	500	500	45
Energieffektiviseringar Etapp 1 + 2	Samhällsbyggnad	14 000	3 275	1 563
Skatepark i Högsäter	KoF	100	100	0
Dränering av grusplan Valbo	KoF	700	700	0
Ombyggnationer Valboskolan	Samhällsbyggnad	625	175	0
IT-utrustning gemensamma system, VK	Samhällsbyggnad	800	550	0
Förskola söder, projektering	Samhällsbyggnad	250	250	0
Summa beslutade projekt		30 975	11 050	4 022
Grundram fastigheter oförutsett	Samhällsbyggnad	400	400	199
<u>Utrustningsinvesteringar:</u>				
Grundram IT	Samhällsbyggnad	720	720	352
Grundram	KS/Stab	130	130	149
Grundram	Samhällsbyggnad	385	385	401
Grundram	BoU	1 375	1 375	998
Grundram	Omsorg	1 000	1 000	221
Grundram	KoF	80	80	56
Summa beslutade årliga grundramar		4 090	4 090	2 376
Vänstersväng Högalid	Samhällsbyggnad	2 000	0	0
Cykelväg Färgelanda Högsäter	Samhällsbyggnad	700	700	0
Mobil tandvård Högsäter	Samhällsbyggnad	200	200	0
Anslutningsväg Högalid	Samhällsbyggnad	1 500	1 500	0
Ombyggnation Björnhuset 1 + 2	Samhällsbyggnad	1 480	1 480	1 163
Summa nya beslutade investeringar		5 880	3 880	1 163
TOTALT BESLUTAT och PLAN		40 945	19 020	7 561*

Årets investeringar uppgår till 7 561 tkr vilket är en låg nivå. Förutom nödvändiga återinvesteringar i verksamheten har investeringarna främst bestått i fortsatt arbete med energieffektivisering av kommunens lokaler samt fortsatt utbyggnad av fibernät på landsbygden.

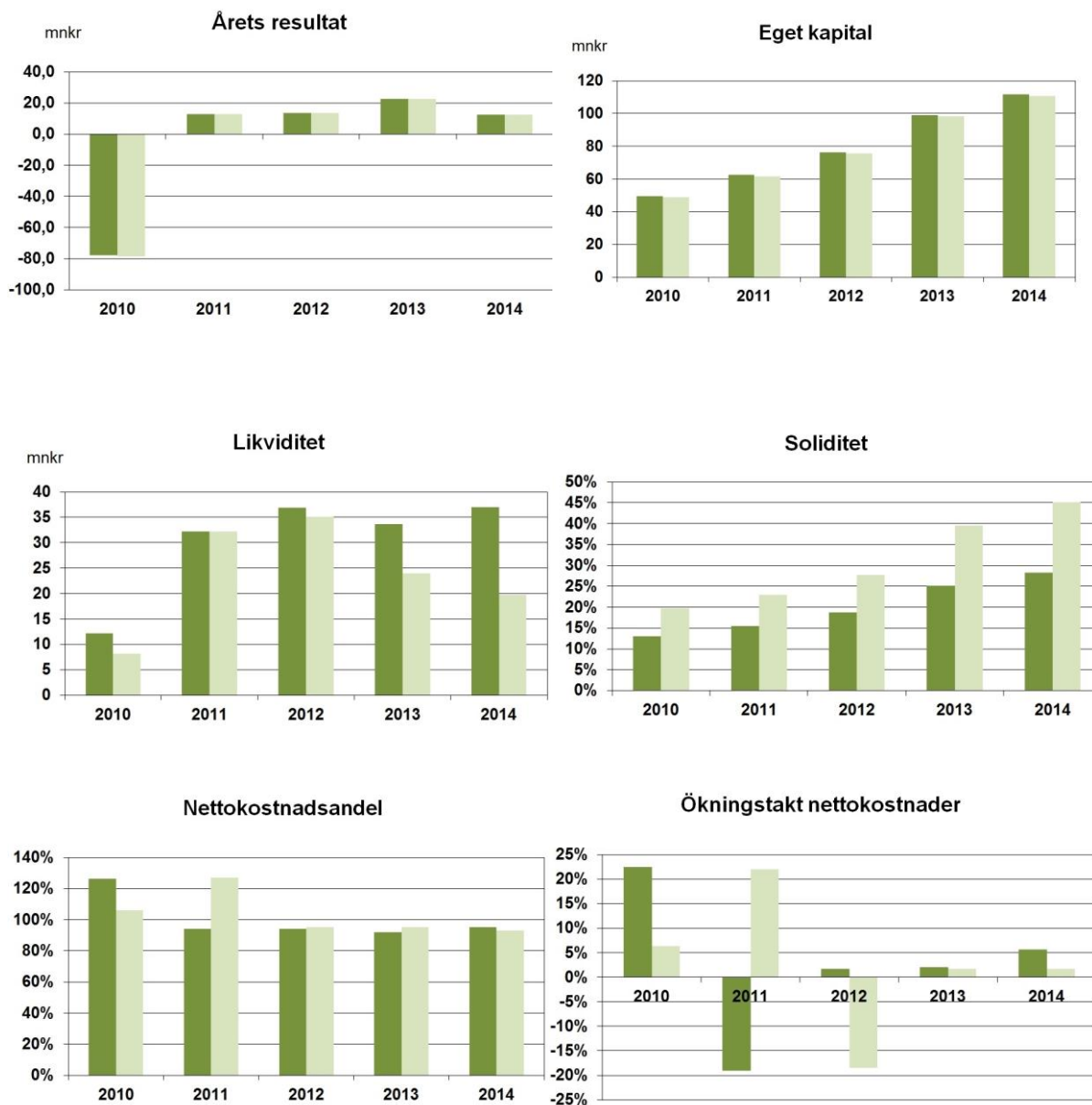
Investeringar har också gjorts i Björnhuset för att kunna hyra ut ytor som tidigare har varit outhyrda.

*inklusive 14 tkr, som klassificeras som driftkostnad

Verksamhetsåret i siffror

Koncernen i mörkt grönt och kommunen i ljus grönt. Ökningen av kommunens nettokostnader för 2012 och 2013 har justerats med återbetalningen av AFA-premier, vilket ska redovisas som jämförelse störande post.

Kommunfullmäktiges förvaltning

Verksamhetsberättelse

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Intäkter	113	401	0	401
Kommunbidrag	3 004	3 454	3 454	0
Summa intäkter	3 117	3 855	3 454	401
Kostnader:				
Personalkostnader	-2 018	-2 317	-1 728	-589
Övriga kostnader	-888	-994	-1 726	732
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-2 906	-3 311	-3 454	143
Årets resultat	211	544	0	544

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med ansvar för bland annat de övergripande strategiska frågorna.

Fullmäktige väljs direkt av folket i de allmänna valen vart 4:e år, vilket skedde i september 2014.

Kommunfullmäktige skall vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats.

Exempel på beslutsärenden i kommunfullmäktige: budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättningar till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revision

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen skall genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna är företaget Deloitte.

Beredningar

Kommunfullmäktige har under året haft tre fasta beredningar med uppgift att bl a bereda ärenden av långsiktig strategisk natur inför beslut i kommunfullmäktige. Beredningarna har olika ansvarsområden och får sina uppdrag från kommunfullmäktige, oftast i verksamhetsplanen.

Till Serviceberedningen lämnas bl a uppdrag om infrastruktur, näringsliv och översiktlig fysisk planering

Till välfärdsberedningen lämnas bl a uppdrag om skolfrågor, omsorgen och kultur- och fritid

Budget och bokslutsberedningen ansvarsområde omfattar bl a budgetarbetet, över- och underskottshantering och bokslutsanalyser.

Fullmäktigeberedningar har ingen självständig beslutanderätt.

Beredningarnas struktur förändras i samband med att en reviderad politisk organisation träder i kraft inför 2015.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden arbetar bl a med tillsyn, tillstånd och myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden är också trafiknämnd.

Exempel på ärenden som handläggs av nämnden: Bygglov och strandskyddsdispenser, Insatser till stöd och hjälp för enskilda, lokala trafikföreskrifter

Överförmyndare

Om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller behöver hjälp med sin ekonomi för sin egen del, kan domstol förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. 2010 träffades avtal med Uddevalla kommun om handläggarstöd till överförmyndaren.

Partistöd

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Det finns ingen skyldighet att lämna partistöd men alla kommuner, landsting och regioner gör det. Storleken på stödet varierar dock mellan kommunerna.

Partistöd i Färgelanda kommun 2014

Parti med 1-3 mandat i kommunfullmäktige:	Grundstöd 3000 kronor
Parti med 4- 6 mandat i kommunfullmäktige:	5000 kronor
Parti med 7-11 mandat i kommunfullmäktige:	7000 kronor
Parti med 12 eller fler mandat i kommunfullmäktige:	9000 kronor

Mandatbundet stöd: 4 170 kronor/mandat

Ekonomisk översikt per ansvarsområde

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-705	-852	-889	37
Kommunrevision	-481	-383	-450	67
Nämnder och beredningar	-733	-989	-1 265	276
Överförmyndare	-873	-687	-850	163
Totalt	-2 792	-2 910	-3 454	544

Analys av utfall per ansvarsområde

Under året har en något förändrad politisk organisation beslutats och införts efter valet. Det innebär bland annat färre ledamöter i fullmäktige. Förändringarna i samband med valet för fullmäktige och dess beredningar har inneburit färre möten och därmed lägre personalkostnader.

Kostnaden för den gemensamma överförmyndaradministrationen i Uddevalla har minskat, vilket gör att kommunens andel av kostnaderna har minskat.

Investeringar

Inom kommunfullmäktiges ansvar sker som regel inga investeringar.

Kommunstyrelsens förvaltning & stab

Verksamhetsberättelse

Tf Kommunchef Sara Isberg

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Intäkter	1 813	2 075	1 810	265
Kommunbidrag	19 113	20 314	20 314	
Summa intäkter	20 926	22 389	22 124	265
Kostnader:				
Personalkostnader	-13 859	-13 131	-13 317	186
Övriga kostnader	-8 081	-8 847	-8 745	-102
Kapitalkostnader	-48	-37	-62	25
Summa kostnader	-21 988	-22 015	-22 124	109
Årets resultat	-1 062	374	0	374

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över det kommunala bolaget, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor

Staben fokuserar på strategiska frågor samt arbetar som internkonsulter för de löpande verksamheterna. Staben är en resurs för samtliga fyra sektorer och stabens verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I staben ingår förutom kommunchefen även personalchef, ekonomichef, kanslichef/kommunsekreterare.

Ekonomi-, personal- och kansliavdelning

Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de fyra sektorerna. Enheten består av ekonomi, personal samt kansliavdelningen.

Inköp och upphandling

Den dalslandsgemensamma inköpsorganisationen har förstärkts och ett system för upphandlingsstöd och avtalsregister har införts. För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser.

Näringsliv

Kommunens näringslivsverksamhet består av riktade åtgärder mot målgrupper såsom befintligt näringsliv, företagare utanför kommunen med intresse för samarbete, potentiella företagare samt kommuninvånare och turister.

Folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar.

I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från Kommunstyrelsen i Färgelanda och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland.

Ekonomisk översikt per ansvarsområde

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Kommunstyrelse	-3 700	-2 771	-1 828	-943
Kommunchef inkl. stabschefer	-4 583	-4 783	-5 500	717
Kansliavdelning	-1 913	-2 019	-2 180	161
Ekonomiavdelning	-5 414	-6 076	-5 698	-378
Personalavdelning	-4 261	-3 963	-4 700	737
Folkhälsoenhet	-304	-330	-408	78
Totalt	-20 175	-19 942	-20 314	374

Analys av utfall per ansvarsområde

Inom kommunledningskansliet har det under året funnits flera vakanta tjänster i samband med byte av personal, vilket har medfört lägre personalkostnader.

Införandet av Stratsys-systemet för mål- och verksamhetsstyrning samt uppgraderingen av ekonomisystemet har inneburit kostnader utöver budget.

Sektorns målarbete

Inriktningsmål:

Kommunens verksamhet konkurrensutsätts och brukaren får ökad valfrihet

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Utreda möjliga verksamheter för konkurrensutsättning.	Utredning klar. Verksamheter klara för att konkurrensutsättas. Minskad kommunal förvaltningsorganisation.	<i>Inga nya verksamheter har konkurrensutsatts. Förvaltningsorganisationen har inte förändrats under perioden.</i>

Inriktningsmål:

Bli en mer attraktiv företagarkommun med rättvisa villkor för näringslivet

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Undersöka företagsklimatet lokalt.	Enkätundersökning har genomförts.	<i>I företagarnas och UCs riksrapport Årets företagarkommun kommer Färgelanda på en mycket hedrande tredje plats totalt i riket och på första plats i Västra Götaland. Rapporten mäter företagandets tillväxt per kommun.</i>
Hålla forum för dialog med kommunens näringsliv, såsom frukostmöten och Färgelanda dagar. Skriftlig information till näringslivet kvartalsvis med relevant info	Färgelanda kommun skall klättra i Svenskt Näringslivs ranking.	<i>Kommunen har också förbättrat placeringen i Svenskt Näringslivsranking med 47 platser och återfinns nu på plats 240 (av 290).</i>
Jobba aktivt med kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med näringslivet.	Ökad nivå av kompetensförsörjning	<i>Kommunen har beslutat om att inrätta ett Näringslivsråd för att förbättra dialogen med kommunens näringsliv.</i>

Inriktningsmål:

Erbjuda valfrihet inom skola och barnomsorg i hela kommunen

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Nya avdelningar skall i första hand drivas av externa utförare.	Barnomsorgen liksom valfriheten stärks upp i södra kommundelarna.	<i>Inga nya avdelningar har etablerats under perioden</i>
Upprätta ett policydokument över ersättnings till fristående verksamhet för	Policydokument finns antaget	<i>Dialogmöte har genomförts med befintliga fristående aktörer.</i>

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
att underlätta etablering av dessa.		

Inriktningsmål:

Färgelanda kommun ska verka för att fossilfri och miljövänlig energi används i kommunen

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Införa fler cyklar i de kommunala verksamheterna som komplement till bil i tätorterna	Cyklar finns att tillgå för verksamheten i tätorterna.	<i>Cykel finns tillgänglig i Färgelanda tätort.</i>

Inriktningsmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Ta tillvara personalens kunskaper och utvecklingsidéer	Ökad delaktighet för personalen. Verksamheterna har profileringsmöjlighet och kan friare fördela resurser inom resultatenheten	
Jämställda arbetsvillkor och löner för kvinnor och män	Ökad jämställdhet bland arbetsvillkoren samt en ökad trivsel	
Fler erbjuds heltidstjänster	Ökad trivsel	

Inriktningsmål:

Årets resultat skall vara 2-3 % av skatter och avgifter

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Att anpassa varje verksamhet till ekonomin	Verksamheterna håller angivna budgetramar	<i>Uppföljning sker varje månad i kommunledningsgruppen och vid väsentliga avvikelser redovisas åtgärdsplan vidare till kommunstyrelsen.</i>

Inriktningsmål:

En långsiktigt hållbar verksamhet med ekonomi i balans

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Utveckla resurs-fördelningsmodeller och möjligheter till resultatenheter	Resursfördelningsmodeller har införts liksom ett ökat antal resultatenheter	<i>Resursfördelningsmodeller finns för Omsorg och Barnomsorg o Utbildning. Översyn och utveckling av dessa modeller sker inför varje budgetår.</i> <i>Inga nya resultatenheter har införts under perioden.</i>
Ta fram en strategi för en långsiktigt hållbar ekonomi i balans med utvecklingsmöjlighet för kommunen	Resultat skall vara 2-3 % av skatter och avgifter och kommunens soliditet skall på sikt uppnå 40 %	<i>Strategin är att säkerställa att kommunen når de finansiella målen vid varje avstämningstidpunkt.</i>
Se över reglerna för investeringar och avskrivningar	Tagit fram nytt regelverk och policy för investeringar samt avskrivningar	<i>Nytt regelverk beslutades under hösten 2013 och har tagits i bruk under perioden.</i>

Investeringar

Verksamhetens investeringar består av ersättning av en kopieringsmaskin till kommunarkivet samt ersättning av kontorsutrustning.

Sektor Omsorg

Verksamhetsberättelse

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Intäkter	55 314	56 165	48 695	7 470
Kommunbidrag	108 979	110 668	110 668	0
Summa intäkter	164 293	166 833	159 363	7 470
Kostnader:				
Personalkostnader	-94 039	-97 724	-99 661	-1 937
Övriga kostnader	-66 673	-71 216	-58 244	12 972
Kapitalkostnader	-1 158	-1 089	-1 458	-370
Summa kostnader	-161 870	-170 029	-159 363	10 665
Årets resultat	2 423	-3 196	0	-3 196

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ansvarar för att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagrum att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Portalparagrafen i Socialtjänstlagen anger att socialtjänsten skall vila på demokratins och solidaritetens grund samt främja människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet.

Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade är en rättighetslag. Den som uppfyller kraven för att tillhöra lagens personkrets har rätt att få vissa i lagen angivna insatser, förutsatt att han eller hon har ett behov av insatsen i livsföring och att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Kommunens hälso- och sjukvårdsavtal enligt Hälso- och sjukvårdslagen omfattar de personer som bor i särskilda boendeformer. Ansvar för sjukvårdens verksamhet ligger hos VG-regionen. Kommunen har också ansvar för personer inskrivna i hemsjukvården som bor i ordinärt boende. För de som är inskrivna i hemsjukvården och bor i ordinärt boende är ett kriterium att de inte själva tar sig till primärvårdens lokaler. Kommunens ansvar omfattar också rehabilitering utifrån samma grunder som sjukvårdens insatserna.

Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef, resultatansvariga inom äldreomsorgen, chef för individ- och familjeomsorgen, chef för enheten för stöd och service, boendechef på Dalio, medicinskt ansvarig sjuksköterska, sektorns ekonom samt utvecklingsledare.

Omsorgskontoret

På omsorgskontoret arbetar avgiftshandläggare, anhörigstödare, handläggare för bostadsanpassning, medicinskt ansvarig sjuksköterska, två biståndshandläggare, bemanningsassistent för äldreomsorgen som har till uppgift att rekrytera personal till äldreomsorgen och utvecklingsledare som arbetar med utredningsuppdrag för sektorn.

Biståndsenhet; Biståndsenheten har två biståndshandläggare. Enheten handlägger ansökan om insatser och fattar myndighetsbeslut utifrån gällande lagstiftning. Enheten administrerar också kön till kommunens trygghetsboende.

Bostadsanpassning; Kommunen handlägger ansökningar gällande bostadsanpassning. Kommunens

legitimerade rehabpersonal bistår med utredning av behovet av bostadsanpassning.

Anhörigstöd och uppsökande verksamhet; Som anhörigstödjare arbetar man med både individuellt stöd och insatser i grupp. Uppsökande verksamhet skall erbjudas personer som fyllt 80 år och som inte sedan tidigare har kontakt med socialtjänsten. Hälsosamtal och information erbjuds gällande vad Färgelanda kommun kan erbjuda den enskilde. Den uppsökande verksamheten är på frivilligbasis och utförs av kommunens anhörigstödjare.

MAS: Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS) har ett övergripande ansvar för kommunens hälso- och sjukvård, vilket innebär att se till att vårdtagarna får en säker och ändamålsenlig vård och behandling av god kvalitet. Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan hör funktionsmässigt direkt under kommunstyrelsen men är administrativt placerad på omsorgskontoret.

Viktiga händelser 2014

Alkoholhandläggningen sker sedan våren 2014 tillsammans med Dalsandskommunerna. Under stor del av året har en konsult handlagt ärenden gällande lagen om särskilt stöd och service, LSS pga sjukdom. Under året har omsorgskontoret arbetat med ett utvecklingsbete som innebär att kontoret blir från 2015-01-01 ett utvecklingskontor med en ansvarig chef. För att arbeta vidare med sektorns kvalitetsledningssystem har kommunen köpt in IT-stödet, Stratsys som är ett verktyg för verksamheterna. En fyrbodalsgemensam förstudie inför upphandling av trygghetstelefoner startade under hösten och pågår under 2015.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten ansvarar för att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Socialtjänstlagen reglerar kommunens skyldighet att hjälpa invånarna i kommunen. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver.

Huvudprincipen är att utifrån den enskildes behov ge hjälp till självhjälp. Grundläggande principer för arbetet är helhetssyn och den enskildes delaktighet och ansvar. De olika stöd-, vård- och behandlingsinsatser som förmedlas syftar alla till att stärka förmågan till förändring och oberoende. Verksamheten bygger på frivillighet, men under vissa omständigheter kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) arbetar med myndighetsutövning. Verksamheten är indelad i en enhet för vuxna och en enhet för barn och ungdomar. Personalen arbetar med att utreda behov av insatser utifrån ansökningar och anmälningar samt fattar beslut om insatser. Kommunen ingår i samarbete gällande gemensam socialjour som leds av Uddevalla kommun.

Inom enheten arbetar även familjebehandlare och behandlingsassistent, som dels verkställer beslut om insatser som socialsekreterarna fattat beslut om och dels utför icke biståndsbedömda insatser så som samtal med föräldrar och deltagande i föräldragrupper inom primärvårdens barn- och mödrahälsovård.

IFO var medansvariga för och hade personal anställd vid Resursskolan Navet fram tom maj, då verksamheten förändrades till resursgrupp med rektor som ansvarig.

Viktiga händelser under 2014

Ett omfattande arbete har påbörjats utifrån av kommunstyrelsens fastställda handlingsplan avseende myndighetsutövning, kompetensförsörjning, upprättande av struktur, revidering och implementering av rutiner och riktlinjer både på kort och lång sikt. Under tiden som rekrytering pågått har, för att skapa stabilitet, behovet av konsulter inom verksamhetens myndighetsutövning funnits. Verksamheten har genomfört en utökning av resurser inom Familjeteamet för att i större utsträckning kunna arbeta med lösningar på hemmaplan. Kommunen tecknade under våren samverkansavtal med Västra Götalands regionen gällande familjecentral och verksamheten öppnade december. Familjerådgivning har utförts av extern utförare och regleras genom avtal.

Framtiden

2015 och kommande år är det nödvändigt att fortsätta det påbörjade arbetet utifrån handlingsplanen, som har krävt och kommer att kräva stora insatser framöver. Tät uppföljning och fortsatt dialog mellan verksamhet och politik är viktigt för ett lyckat resultat.

Integration och ensamkommande barn

På integrationskontoret, som under året flyttat till nya lokaler i centrala Färgelanda, arbetar en flyktingsamordnare och en assistent. Kommunens ansvar är att anordna SFI (svenska för invandrare) och samhällsorientering för vuxna, hjälpa till med boendefrågor och försörjning i de fall den enskilde inte är berättigad till etableringsersättning eller i avvaktan på att den ska komma igång. Vidare ansvarar kommunen för skola, barnomsorg samt fritidsaktiviteter för barnen. Enheten har även ansvar för kontakter och samordning med de verksamheter som inte ligger inom kommunens ansvarsområde och för kontakter med övriga berörda aktörer. Utöver ovanstående insatser har verksamheten varit delaktig i anordnandet av Världens jul, språkcafé, simskola i Stigen, informationsträffar och sommaraktiviteter. Kommunen har tagit emot 51 personer under året, 25 vuxna och 26 barn.

Kommunen har ett avtal med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande barn. Kommunen tillhandahåller boende på Dalio i Högsäter samt i utsluslägenheter som hyrs av Valbohem och är belägna i kommunen. På Dalio arbetar boendecoacher, socialpedagog och boendechef. Under senare delen av året har en genomlysning/utvärdering av verksamheten kring ensamkommande barn skett. Uppdraget från kommunstyrelsen har utförts av extern utförare och kommer redovisas vid kommunstyrelsens sammanträde i februari-15.

Viktiga händelser under 2014

140101 kom en tvingande lag att alla kommuner ska ta emot ensamkommande barn. Kommunen har under året tecknat nya avtal med Migrationsverket utifrån av statens fastställda fördelningstal avseende ensamkommande barn. I samband med revideringen integrationsplattformen har arbetet med den interna organisationen pågått. Sektorn har skapat en ny sammanhållen enhet med integrationsfrågor som ansvar och med en ansvarig enhetschef. Den nya organisationen träder ikraft 1 januari 2015.

Framtiden

För att kommunen skall kunna leva upp till de krav som lagen ställer bör vi fortsätta att jobba med boendekedjan och utöka den med två steg till, ett mottagningsboende som är steget före Dalio och ett steg som är efter utslussen. Utökningen av organisationen behövs för att vi skall kunna ta emot barnen/ungdomarna på ett fortsatt professionellt sätt och säkerställa att deras behov blir sedda. Om kommunen inte har boendeplatser kommer barnen/ungdomarna att placeras på HVB-hem i andra kommuner, vilket leder till ökade kostnader, en påfrestning för de som blir placerade på annan ort samt ökad arbetsinsats för socialsekreterarna på IFO. Enligt prognoser från migrationsverket kommer flyktingströmmarna att fortsätta att öka vilket kommer att ställa stora krav på kommunens mottagande av nyanlända.

Enheten för stöd och service

Enheten för stöd och service består av kommunens socialpsykiatri och den verksamhet som lyder under LSS, lagen om stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning.

Socialpsykiatri

Kommunen ansvarar för de sociala insatser som personer med psykisk funktionsnedsättning behöver för att klara sin dagliga livsföring. Ansvaret innefattar även att hjälpinsatser samordnas och att olika aktörer kring brukaren samverkar. Verksamheten tillhandahåller boende och boendestöd, sysselsättning/ fritid, habilitering och rehabilitering samt daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen(SoL).

LSS

Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag. Den som uppfyller kraven för att tillhöra lagens personkrets har rätt att få de i lagen angivna insatser, förutsatt att han/ hon har ett behov av insatsen i sin livsföring och att behovet inte tillgodoses på annat sätt. Verksamheten ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra och genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna, som ska vara varaktiga och samordnade, ska anpassas utifrån individuella behov samt utformas så att de är lättillgängliga och stärker den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.

Kommunen har två olika bostäder med särskild service, en gruppbostad och en servicebostad enligt LSS. Servicebostaden är under utveckling för att även kunna ta emot personer med psykiskt

funktionsnedsättning som behöver tät kontakt med personal i sitt boende. Verksamheten tillhandahåller daglig verksamhet enligt LSS. Gällande assistansärenden är kommunen utförare men det finns även brukare som valt privata utförare. Beslut om ledsagare, kontaktperson och förlängd barnomsorg verkställs i verksamheten. Övriga insatser såsom korttidsplatser, boende för barn och ungdomar som studerar på annan ort verkställs genom köp av annan utförare.

Viktiga händelser 2014

För att så kvalitetsmässigt väl kunna utföra de insatser som myndigheten tilldelar den enskilde har verksamheten under två år arbetat med att förtydliga uppdraget. Detta har skett genom internutbildning, handledning och en handlingsplan samt kompetensplan. En satsning på utbildning för 15 personal i supported employment, en metod för att få ut människor i arbete, sysselsättning har genomförts. I maj anordnade verksamheten en temavecka "medborgaren i fokus". Syftet vara att med olika föreläsningar och aktiviteter belysa psykisk ohälsa och hälsa. Tillsammans med Fyrbodals kommun var även Färgelanda värdkommun för en dag i sysselsättningens tecken. En inspirations dag med främst supported employment i fokus.

Våren 2014 startade verksamheten personlig ombud upp i kommunens regi. På kort tid har verksamheten etablerats och totalt fram till årsskiftet har det personliga ombudet arbetat tillsammans med 19 personer.

Framtid:

2015 kommer verksamheten satsa på större samverkan internt och externt med både kompetens och erfarenhetsutbyte. Internt, utveckla samverkan med IFO-enheten. För att möta framtida behov av arbetskraft, kvalitetsutveckling samt höja yrkesstatus inom verksamhetsområdet genomförs ett arbete kring kompetens och titulatur inom Fyrbodals kommun. Med stöd av beviljade medel från hälsorådet anställs en projektledare januari 2015 som på ett övergripande och organiserat sätt skall både analysera befintlig verksamhet och ta fram en plan för ett fortsatt arbete. Projekt tiden är ett år från jan 2015. Verksamheten kommer under 2015 arbeta med att skapa ett resursfördelningssystem för att kunna styra och planera verksamheten så effektivt som möjligt. Enheten kommer att utvärderas och kvalitetssäkras under 2015.

Äldreomsorg:

Äldreomsorgen utför insatser inom hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster), daglig verksamhet för personer med demenssjukdom och icke demenssjukdom, särskilt boende samt demensboende. Sektorerna har anställd personal som arbetar i köken på äldreboendena och levererar måltider till brukarna på de särskilda boendena samt i hemtjänsten.

Hemtjänst; Hemtjänstpersonalen utgår från två grupper, en stationerad på Solgården och en på Håvestensgården. Fram till oktober 2014 var Extramamma AB en valbar utförare av hemtjänst i hela kommunen, enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV). Den privata utföraren hade under 2014 inte några uppdrag.

Kommunal hälso och sjukvård; Hemsjukvårdens sjuksköterskor och rehabpersonal ansvarar för och utför hälso- och sjukvård på kommunens särskilda boenden samt för brukare i ordinärt boende. Sjuksköterskans uppgift är att verkställa och säkerställa delegerade vårdinsatser från läkare och följa de metoder som kommunen bestämt. Sjuksköterskorna arbetar med kvalitetsregistren. Kommunen är med i Närsjukvårdsprojektet när det gäller medborgare över 65 år och utanför kontorstid. Sjuksköterskorna arbetar med reflektions- och teamträffar tillsammans med omsorgspersonal, arbetsterapeut och sjukgymnast. Korttidsenheten på Lillågården har ett stort flöde på brukare. Sjukgymnaster och arbetsterapeuter ser till att nödvändiga hjälpmedel finns och att brukarna får professionella bedömningar, erforderlig träning och rehabilitering utifrån individuellt perspektiv.

Daglig verksamhet; Daglig verksamhet för personer med demenssjukdom finns i Håvestensgårdens lokaler och för personer som inte har demenssjukdom finns verksamheten i Lillågårdens lokaler.

Särskilt boende; Särskilt boende finns på Lillågården och Solgården och demensboende finns på Solgården och Håvestensgården. Kommunen tillhandahåller även korttidsplatser enligt SoL och de finns på samtliga tre särskilda boenden, men i störst utsträckning på Lillågården. I lokalerna på Solgården och Lillågården inryms även trygghetslägenheter.

Kök; På varje särskilt boende finns det ett tillagningskök som levererar måltider till brukarna i huset.

I köket på Solgården tillagas även de portioner som levereras till personer som bor i ordinärt boende.

Viktiga händelser 2014

Det interna kvalitetsarbetet har fortgått med utbildning avseende bland annat liftkörkort, BPSD-register, munhygien, handledarutbildning för undersköterskor. Fortsatt arbete med kvalitetsregistren, Senior alert, BPSD och palliativregistret. Hemtjänsten tog över insatserna på trygghetsboendet på Lillågården från februari 2014. Översyn av äldreomsorgens interna organisation har pågått under året, som har resulterat i mindre förändringar gällande ledarskapet.

Framtid

På våra särskilda boenden kommer vi att fortsätta utveckla det salutogena arbetssättet, det sociala innehållet och erbjuda utvistelser, gemenskap och möjlighet att delta i individuellt anpassade aktiviteter. Stor osäkerhet råder gällande framtida biståndsbedömning och bemanning på särskilt boende då den nya riktlinjen (SOSFS 2012:12) med tillhörande lagstiftning skjuts på framtiden.

Ekonomisk översikt per ansvarsområde

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Äldreomsorg	67 889	69 841	69 607	-234
Individ & Familjeomsorg	26 382	30 747	23 359	-7 388
Enheten för Stöd & Service	18 850	18 329	17 702	-627
Integration & ensamkommande flyktingbarn	-6 565	-5 053	0	5 053
Totalt	106 556	113 863	110 668	-3 196

Analys av utfall per ansvarsområde

Äldreomsorg: -233 tkr

Intäkter: +283 tkr

Personalkostnader: -1933 tkr

Övriga kostnader: +1417 tkr

Verksamheten gör som helhet ett underskott under perioden. Hemtjänstinsatserna har under större delen av året varit färre än budgeterade, dock finns en trend där insatserna har ökat de senaste månaderna.

Resultatet består av både underskott och överskott. Överskottet består av färre beviljade hemtjänsttimmar, inte tillsatt tjänst på biståndsenheten och minskade kostnader för bostadsanpassning. Underskottet är bl.a. en minuspost på 1,2 mkr för obudgeterade hyreskostnader för trygghetslägenheter på Solgården. Sedan i våras pågår ett kommunövergripande arbete med en lokalförsörjningsplan i syfte att kartlägga behoven och sänka kostnaderna. Vårt uppdrag att minska hyreskostnaderna med 1,2 mkr har inte gått att genomföra pga långa hyreskontrakt som inte gått att omförhandla.

Personalkostnaderna är högre än budgeterat, halva underskottet står Solgården med tillhörande hemtjänst för och resterade del delas på Håvestensgården och hemtjänst söder. Demensenheterna har fått ett tillskott på 1 mkr för att öka bemanningen och höja kvalitén i verksamhet. Tillskottet har används till olika aktiviteter som anpassats utifrån individerna önskemål och behov, så som ett nytt samarbete med kultur och fritid, musikunderhållning, konstutställning, studiecirkel och kompetensutveckling.

Individ & Familjeomsorg: -7 388 tkr

Intäkter: +2 167 tkr

Personalkostnader: +3 037 tkr

Övriga kostnader: -12 592 tkr

Verksamheten gör som helhet ett stort underskott för året. Detta som en konsekvens av det övergripande arbetet med handlingsplanen och kritik från IVO, inspektionen för vård och omsorg,

då omfattande brister i handläggning/myndighetsutövningen/verkställigheten har uppmärksammats. Åtgärder som enheten varit tvungen att genomföra har drivit på de ökade kostnaderna.

Underskottet beror på:

- migrationsverket har placerat fler ensamkommande barn i kommunen än vad Dalio haft platser till, resultatet har blivit att placeringar av dessa barn har fått ske i familjehem eller köpta platser
- ökade antal institutionsplaceringar av barn och unga då utredningar visat att behovet av vård och omsorg inte kunnat tillgodoses i det egna hemmet eller befintligt familjehem
- fler akuta omhändertagande av barn enligt LVU, lagen om vård av unga
- ökade kostnader för köpt familjehemsvård
- ökade kostnader för ekonomiskt bistånd, orskat av större familjer samt brister i handläggning av sociala hyreskontrakt.
- ökat behov av institutionsvård av vuxna
- stora konsultkostnader första halvåret pga vakanser och under året har konsultresurser krävts för att säkerställa myndighetsutövningen
- pga tidigare brister i handläggningen har ärenden som tillhör en annan kommun inte kunna flyttats över vilket gjort att Färgelanda kommun har haft fortsatta kostnader för individer. Juridisk process pågår.

Enhet för Stöd & Service: - 627 tkr

Intäkter: -1 tkr

Personalkostnader: +722 tkr

Övriga kostnader: -1 348 tkr

Verksamheten gör som helhet ett underskott för perioden. Nyttillkomna beslut avseende korttidsplatser, ledsagarservice samt gymnasieboende i samband med studier på annan ort är orsaken till underskottet. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat pga förändrad och anpassad bemanning.

Integration & ensamkommande barn

Integrationsenheten: +1 986 tkr

Intäkter: +29 29 tkr

Personalkostnader: -177 tkr

Övriga kostnader: -766 tkr

Integration: Kommunen har tagit emot 51 personer jämfört med 20 personer vilket är avtalat. Verksamheten får därmed högre intäkter samtidigt som kostnaderna inte överstiger summan som verksamheten får i ersättning. Kostnader för ekonomiskt bistånd har ökat då arbetsförmedlingen har haft långa handläggningstider vilket orsakat fördröjning i etableringsprocessen. Detta innebär att kommunen är skyldig att utbetala ekonomiskt bistånd i väntan på etableringsersättningen ska betalas ut.

Ensamkommande barn: +3 067tkr

Intäkter: +2 093 tkr

Personalkostnad: +288 tkr

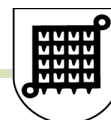
Övriga kostnader: + 686 tkr

Budget beräknad på 18,3 platser men utfallet blev 21,58 vilket ger +3,3 platser vilket genererar mer statliga intäkter. Samordnare på Utslussen slutade 30 juni 2014, vilket ger lägre kostnader då denna tjänst inte förnyas. Överskottet på övriga kostnader beror på outnyttjade materialkostnader och outnyttjade tolktjänster.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2013	2012	2011	2010
Individ- och familjeomsorg, IFO:					
Familjehemsplacerade barn	19	21	17	19	i.u
Vård dagar i familjehem	5 287		4 301	2 693	3 401
Vård dagar på institution	2 400	i.u	7 960 *	5 483 *	942
Antal anmälningar	183	i.u	268	223	i.u
Antal öppnade barnvårdsutredningar	118	i.u	93	99	i.u
Ekonomiskt bistånd i tkr	4 782	3 047	3 044	3 045	4 202
Antal hushåll aktuella under året ek bistånd	122	117	116	i.u	i.u
Vård dagar institution vuxen	724	1 069	531	117	455
Nettokostnad per vård dygn vuxen	2 100	837	3 077	1 838	2 765
Enheten för stöd och service, ESS:					
Invånare med insats enligt LSS/LASS	59	59	62	53	49
Antal insatser	90	77	83	75	71
Antal insatser exkl. dagcenter/boende	66	56	49	46	49
Antal årsarbetare (inkl. timvik.)	25,43	28,25	i.u	23,68 **	25,26 #
Bruttokostnad per insats	367 475	273 974	259 494	272 560	226 725
Antal personer med insatser soc psyk	20	16/20	18	13	i.u
Bruttokostnad/insats/socialpsykiatri	77 179	93 833	107 778	102 449	i.u
Antal årsarbetare Socialpsykiatri (inkl. timvik.)	2,75	2,75	i.u	i.u	i.u
Äldreomsorg:					
<i>Särskilt boende:</i>					
Särskilt boende antal platser	79	79	69 ***	99	99
Utskrivningsklara patienter	311	385	333	279	259
Utskrivningsklara patienter, ersatta dygn	0	0	32	0	0
Personaltäthet per vårdtagare, Somatik	0,74	0,73	0,68	0,68	0,62 #
Personaltäthet per vårdtagare, Demens	0,75	0,73	0,72	0,72	0,62 #
Antal platser per invånare >65 år (inkl. korttid)	i.u	0,05	0,04	i.u	0,06
Bruttokostnad per plats	549 689	538 889	604 495	464 527	506 894
Nettokostnad per plats	458 447	449 612	521 297	380 369	408 319
Bruttokostnad per plats exkl. fastighetskostnad	432 035	436 685	473 334	456 718	421 782
Nettokostnad per plats exkl. fastighetskostnad	404 266	331 990	389 776	372 560	323 430
<i>Hemtjänst:</i>					
Vårdtagare hemtjänst	231	223	185	165	161
Beviljade hemtjänststimmar inkl. ledsagning, larm	23 983	27 821	31 230	i.u	29 839
Bruttokostnad per utförd hemtjänststimma	462	683	728	i.u	427
<i>Hemsjukvård:</i>					
Vårdtagare hemsjukvård, ordinar boende	88	87	98	110	96
Delegerad hemsjukvård tim ord boende	2 512	i.u	267	i.u	i.u
<i>Kommunrehab:</i>					
Personer som utbildats i förflyttningsteknik och arbetstekniska hjälpmedel	61	75	155	36	58
Beslutade bostadsanpassningar	50	48	34	42	42

* Varav ensamkommande 2012: 4 040 vårddyg, 2011: 3 710 vårddyg. ** Budget siffra. # Hämtad från personalsystemet. *** Snitt över året.

Sektorns målarbete

Inriktningsmål:

Utveckla det förebyggande arbetet för att möta brukarens behov på bästa sätt

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO	Insatser förebyggs/undviks. Finansiella mål uppnås.	Utökning med en tjänst, familjehandlare har skett sedan våren för att kunna utöka arbetet med barn och familjer. Familjehandlarna har påbörjat arbetet med uppbyggnaden av familjecentralen, vilken öppnade i december.
Arbetar långsiktigt strategiskt för hemmaplans-lösningar inom IFO	Minskat antal institutionsplaceringar	Arbetet är påbörjat. Återkoppling till kommunstyrelsen har skett tre gånger under året. Arbetet med de prioriterade målen i handlingsplanen fortsätter under 2015.
Långsiktig plan för familjehem och jourhem	Plan finns antagen	Revidering av riktlinjer gällande familjehem är klar och beslutad av kommunstyrelsen. Översyn av pågående familjehem har genomförts.

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Omsorg, IFO - Antalet placeringsdygn skall minska jämfört med föregående år	8 411	10 279	10 280	12 792
<i>Kommentar Resultatet mäts på helår och redovisas i årsbokslutet</i>				
IFO - Antalet biståndsbedömda insatser i öppenvården på hemmaplan skall öka jämfört med föregående år	45	43	42	39,5
<i>Kommentar Resultatet mäts på helår och redovisas i årsbokslutet</i>				
IFO - Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd skall inte öka jämfört med föregående år	122	115	117	116
<i>Kommentar Resultatet mäts på helår och redovisas i årsbokslutet</i>				
IFO - Utbetalat belopp för ekonomiskt bistånd skall inte öka jämfört med föregående år	4 626	3 046	3 047	3 044
<i>Kommentar Resultatet mäts på helår och redovisas i årsbokslutet</i>				
ÄO - Samtliga boende på SÄBO/Demensheten skall erbjudas riskbedömning enligt senior Alert vad gäller risk för trycksår, undernäring, fall och munhälsa minst var 6:e månad	100%	100%	100%	94%
<i>Kommentar Resultatet mäts på helår och redovisas i årsbokslutet</i>				
ÄO - Samtliga boende på Demensenheten skall erbjudas skattning enligt BPSD-registret för att hitta och sätta in åtgärder mot beteendemässiga och psykiska symtom vid demens	100%	90%	40%	i.u
<i>Kommentar Resultatet mäts på helår och redovisas i årsbokslutet</i>				
ÄO - Samtliga brukare som avlider och har kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser skall registreras i det nationella kvalitetsregistret för palliativ vård	100%	100%	100%	i.u
<i>Kommentar Målet uppnått 2013, nytt ska planeras för 2014.</i>				

Inriktningsmål:

Utveckla aktivitetsformer tillsammans med de äldre

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Erbjud utevistelse	Alla ska ha möjlighet till utevistelse inom äldreomsorgen	Utevistelse erbjuds kontinuerligt på våra särskilda boenden och verkställs utifrån individuella önskemål och behov.
Utvecklat arbete med sysselsättning och naturliga mötesplatser för kommunens äldre.	I samarbete med pensionärsorganisationerna erbjuds sysselsättning och mötesplatser.	Plan för arbetet har upprättades tillsammans med sektorns chefer där man gemensamt planerade aktiviteter som anhörigstödaren

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
		ansvarar för. <ul style="list-style-type: none"> Anhörigräffar maka/make på Hävestensgården, fem träffar för tio anhöriga Anhörigräffar för barn till de boende Tre föreläsningar i Fyrbodal gemensam regi Tre föreläsningar i Dalslands gemensam regi Aktiviteter på Nationella anhörigdagen ca hundra deltagare

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
ÄO - Samtliga brukare skall ha en genomförandeplan	100%	100%	81%	i.u
Kommentar Målet uppfyllades 2013 så inga mätningar gjordes under 2014 utan arbete pågår med att ta fram nya eller förfina befintliga effektmål.				

Inriktningsmål:

Äldre erbjuds alternativa boendeformer

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Erbjudna trygghets-/seniorboende på Lillågården.	Trygghets-/seniorboende finns och erbjuds.	Trygghetsboende på Lillågården ingår som en del i den ordinarie verksamheten.

Inriktningsmål:

Övrigt

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
ESS - Är du nöjd med hur tydligt man informerar dig om vilket stöd du ska få	95%	100%	91%	i.u
Kommentar Enkät lämnas ut under hösten 2014 resultat redovisas i årsbokslutet				
ESS - Är du nöjd med hur väl stödet stämmer med det du är beviljad	91%	100%	96%	i.u
Kommentar Enkät lämnas ut under hösten 2014 resultat redovisas i årsbokslutet				
ESS - Är du nöjd med hur personalen bemöter dig	100%	100%	100%	i.u
Kommentar Enkät lämnas ut under hösten 2014 resultat redovisas i årsbokslutet				
ESS - Är du nöjd med hur väl personalen vet vad du behöver stöd med	91%	100%	100%	i.u
Kommentar Enkät lämnas ut under hösten 2014 resultat redovisas i årsbokslutet				

Investeringar

Enbart reinvesteringar är gjorda med totalt 202 tkr av budgeterade medel på 1000 tkr.

Inventarier: 60 tkr

IT:76 tkr

Hjälpmedel: 24 tkr

Trygghetstelefoner: 43tkr

Sektor Barn & utbildning

Verksamhetsberättelse

Sektorschef Helena Kronberg

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Intäkter	9 734	10 864	7 920	2 944
Kommunbidrag	125 559	126 854	126 854	0
Summa intäkter	135 293	137 718	134 774	2 944
Kostnader:				
Personalkostnader	-69 448	-70 977	-70 328	-649
Övriga kostnader	-66 537	-69 396	-63 200	-6 196
Kapitalkostnader	-1 140	-1 013	-1 246	233
Summa kostnader	-137 125	-141 386	-134 774	-6 612
Årets resultat	-1 832	-3 668	0	-3 668

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsidé:

- Att främja barn, ungdomars och vuxnas lärande och utveckling i en trygg miljö.
- Att ta stor hänsyn till barn och elever i behov av särskilt stöd
- Att verksamheten präglas av god kvalitet, serviceanda och arbetsmiljö.

Sektor Barn & utbildning bedriver följande verksamheter

Barnomsorg:

- Pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare)
- Förskola på 6 enheter

Skolbarnomsorg:

- Fritidshem på tre enheter
- Fristående utförare bedriver också pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg och förskola med medel från sektorn.

Grundskola:

- Tre F-6 skolor
- En 7-9 grundskola
- Grundsärskola

Gymnasieskola och gymnasiesärskola:

- Kommunen bedriver ingen verksamhet på gymnasienivå utan köper platser i andra kommuner och hos andra anordnare.

Från och med 1 augusti flyttas ansvaret för Måltid & Lokalvård samt den kommunala Vuxenutbildningen från sektor Samhällsbyggnad till Barn & utbildning. Redovisningen av dessa verksamheter görs under sektor Samhällsbyggnad fram till årsskiftet 2014/2015.

Ekonomisk översikt per ansvarsområde

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Barnomsorg	24 061	23 849	24 849	1 000
Grundskola inkl grundsär	61 196	65 850	63 311	-2 539
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	34 722	33 680	30 717	-2 963

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Ledningskontor	7 412	7 143	7 977	834
Totalt	127 391	130 522	126 854	-3 668

Analys av utfall per ansvarsområde

Barnomsorg: + 1 000 tkr

Intäkter: +1 052 tkr. Förskoleverksamhetens positiva avvikelse beror till stor del av försäljning av tjänst +338 tkr, där 4,3 barn folkbokförda i annan kommun har haft barnomsorgsplats i Färgelanda, i stället för budgeterat 1 barn. Även föräldraavgiften bidrar till den positiva avvikelsen där det är mer intäkter än budgeterat, +160 tkr. Under året har projekt genomförts med hjälp av medel från Specialpedagogiska myndigheten (spsm) + 300 tkr som inte var planerat i budgeten.

Personalkostnader: -200 tkr. Små enheters sårbarhet syns tydligt då Humlan är den enhet som har störst negativ avvikelse. Delvis beror detta på att man enbart har de allra yngsta och att en liten enhets möjligheter till samordningsvinster är små, varför personalfrånvaro också drabbar extra hårt. En del av projektet som finansierats av Spsm gällde utökning av personal under våren på en av våra förskolor.

Övriga kostnader: +147 tkr. Antal familjer som har tagit del av vårdnadsbidraget var ca 7,5 st mot budgeterat 11, vilket blir en avvikelse på +149 tkr. Köp av tjänst förskola har varit till antal som budgeterat dvs. 45 st. Dock har kategorin 1-3-åringar, en kategori barn som är dyrare än 4-5-åringar, har varit färre än budgeterat och antal allmänna förskolebarn har varit fler, +548 tkr. Den köpta tjänsten pedagogisk omsorg har en negativ avvikelse med -345 tkr där verksamheten under året haft 10 barn och verksamheten var budgeterad med 8. En justering av 2013:års elevpeng har även gjorts. 2014 års köp av tjänst för verksamhet förskola och pedagogisk omsorg uppgår till 5 548 tkr.

De större enheternas möjlighet till samordningsvinster är en av orsakerna till att den kommunala barnomsorgen totalt sett håller budget tkr +280. Bidrag och arbetsmarknadsinsatser samt halvårsöppet på Hemulen är andra bidragande orsaker. Om vi lyckats med bemanning två förskollärare och en barnskötare per avdelning hade personalkostnaderna visat ett än större minusresultat. Rekrytering av utbildade förskollärare är idag svårt och för att lyckas krävs ett högre löneläge.

Grundskola och grundsärskola: -2 539 tkr

Intäkter: + 1 299 tkr. Antalet barn i fritidsverksamhet har varit fler än budgeterat och detta innebär att intäkter för föräldraavgiften har en positiv avvikelse för perioden, +130 tkr. Under året har projekt påbörjat/genomförts i grundskolan som genererat intäkter det inte varit budgeterat för, som till exempel Sommarskola, Läxhjälp, Matematiklyftet, Förstelärare, Visioner för landsbygd och Utomhuspedagogik + 600 tkr. Intäkter från Migrationsverket har varit totalt 868 tkr under året för de asylsökandes undervisning. Budgeterat för verksamheten Förberedelseklass var 600 tkr och där är avvikelsen + 70 tkr för intäkterna. Den övriga avvikelsen på +198 tkr avser intäkter från Migrationsverket för barn som är asylsökande men som är integrerad i vanligt förskoleklass eller grundskola, en osäker intäkt som det inte budgeterats för.

Personalkostnader: -705 tkr. Verksamhet fritidshem har en avvikelse på + 1 560 tkr, Förskoleklass avv -353 tkr, och Grundskola - 1 832 tkr Här ser man tydligt samarbetet mellan fritidshem, förskoleklass och grundskolan. Att man delar pedagogtjänster mellan verksamheterna gör att det blir fler personer på fritids och möjlighet till stöd i skolverksamheten. Kostnaden för fritidspersonal som stöd till elever i klass belastar grundskolans budget. I Högsäter har det varit färre antal barn än budgeterat i grundskolan. Det låga antalet till trots har ingen nedskärning av personal varit möjlig vilket ger negativ avvikelse på måltid- och lokalvårdspersonal, -135 tkr. När det gäller pedagogisk personal på Högsäter har man lyckats organisera om för att hålla budget men ramen ger dessvärre inte utrymme för speciallärartjänst trots behov. Ökade personalkostnader för Förstelärarna i kommunens skolor -380 tkr, som täcks upp av intäkter från Skolverket.

År 7-9 har sänkt sin personalstyrka inför hösten med 2,1 tjänst för att få budget i balans. Resursgruppen, som är en del av verksamhet grundskola, hade inför detta budgetår ett sparbeting på 1 miljon kr. Inför hösten drog man ner 0,8 tjänst vilket var i underkant för att klara sparkravet, då avvikelse i personalkostnader till slut blev -312 tkr, motsvarande ca 0,7 tjänst över budget. Elevsammansättningen har krävt fler pedagoger än de 2,5 tjänster budget gett utrymme för.

I verksamhet förberedelseklass har det under perioden varit 0,45 tjänst mer än vad som är budgeterat för, vilket ger en avvikelse på -220 tkr. Det är många nyanlända elever som inte ger bidrag från Migrationsverket i verksamheten (anhöriga/Eu-medborgare/kvotflyktingar). De har stora behov av stöd i förberedelseklass både år 1-6 och år 7-9, vilket resulterar i en negativ avvikelse. Det schablonbelopp kommunen får för integration bör bekosta delar av verksamheter kopplade till förberedelseklass. Barn och ungdomar är i våra verksamheter stora delar av dagen och får dessutom skolhälsovård som ligger utanför det ordinarie basprogrammet. Lagstadgad modersmålsundervisning och studiehandledning som ligger i Ödeborgs skolas budget har för perioden en avvikelse på -23 tkr. Under hösten genomfördes modersmålsundervisning i somaliska, tyska och arabiska. Undervisning måste tillhandahållas om elevunderlaget är 5 eller fler. Modersmålsundervisning, Studiehandledning och Förberedelseklass samt grupper för Svenska som andraspråk är verksamheter som växer och kräver resurser. Vi har krav på oss att anordna Studiehandledning och Modersmål i högre utsträckning men rekrytering är svårt.

Grundsr har en avvikelse på - 109 tkr på grund av stora vikariekostnader. Antal elever varierar och ett utrymme måste finnas för att kunna behålla kompetens inför kommande behov.

Elevvård har en positiv avvikelse för personalkostnader på +393 tkr då tjänsterna för specialpedagog och kurator inte varit tillsatta helt under året.

Övriga kostnader: -3 133 tkr. Köp av tjänst av fritidsverksamhet var budgeterat för 33 barn, utfallet blev 52,5 vilket leder till en har en avvikelse på - 936 tkr. Förskoleklass var budgeterat för 14 barn, utfallet blev 19, som ger avvikelse på - 217 tkr. Grundskolans övriga kostnader har en negativ avvikelse på -1 670 tkr för köp av tjänst där det var budgeterat för 41 elever och 82 tkr per elev och utfallet blev 56 elever och 90 tkr per elev vilket var mycket högre än budgeterat. Förklaringen är special- eller resursskola för några elever. Sammanfattningsvis uppgår 2014 års köp av tjänst för verksamheterna fritidshem, förskoleklass och grundskola till 8 253 tkr, 2 520 tkr mer än föregående år, en ökning med 44 %. Resterande avvikelse på 300 tkr avser förbrukningsmaterial och drift i kommunal verksamhet.

Vi ser redan svårigheter att rekrytera utbildad/behörig pedagogisk personal i alla våra verksamheter och lönekraven har ökat, Vi får räkna med att konkurrensen om personalen kommer att öka personalkostnaderna markant framöver och effekter av konkurrensen ser vi redan nu i ökade kostnader. Vi har dessutom stora pensionsavgångar i dessa grupper de närmaste åren. Det är också viktigt att vi har med detta perspektiv när det gäller att behålla de kompetenta medarbetare vi har i våra verksamheter.

Gymnasiet och gymnasiesär: - 2 963 tkr

Intäkter: + 379 tkr. Antalet asylsökande gymnasieelever har under året varit fler än budgeterat för vilket leder till en avvikelse + 300 tkr för intäkter från Migrationsverket. + 115 tkr är för gymnasieelever som går naturbruk utanför VGR där regionen står för mellanskillnaden i terminskostnaden. Elever som väljer friskolor på gymnasienivå har minskat vilket leder till en felprognostisering av Ludvikamoms -40 tkr.

Personalkostnader: +- 0 tkr. Ingen personalkostnad.

Övriga kostnader: - 3 350 tkr. Antal elever på gymnasiet under 2014 var 263,5 st elever, budgeterat antal 244. Kostnaden, exkl intäkter, totalt per elev var budgeterad till 112 tkr och utfallet är 118,6 tkr. Denna totala felbudgetering på både elevantal och kostnad per elev leder till en avvikelse på - 3 910 tkr. Snittkostnaden per elev har höjts på grund av ett större antal elever som går specialinriktade utbildningar (där kostnaden är 300 tkr /år och elev) eller Im och Imspråk som är dyrare än vanligt internationellt gymnasium. Antalet som beräknas gå 4 - 6 år på gymnasiet har ökat. Detta har lett till att den prognostiserade minskning av elevantalet på gymnasiet inte stämmer. Under hösten har även behovet av särskilt stöd till elever ökat vilket är en direkt förklaring till den höjda kostnaden per elev.

Gymnasiesär visar för perioden en positiv avvikelse på + 560 tkr. Utflyttning av elev har lett till mindre kostnad under vårterminen. Ingen av säreleverna på gymnasienivå var i behov av extra stöd i form av elevassistent under hösten som var beräknat.

Ledning: +834 tkr

Intäkter: + 213 tkr. Kompetenshöjande projektet Utomhuspedagogik har under året startat upp och

delfinansierats av Folkhälsorådet.

Personalkostnader: + 246 tkr. Tjänsten som verksamhetsutvecklare blev inte tillsatt förrän i augusti.

Övriga kostnader: + 374 tkr. Den positiva avvikelsen härrör bland annat från utbildningskostnader för all personal inkl. ledning. Flera kompetenshöjande åtgärder har genomförts under året men då med hjälp av sökta medel utifrån. Kapitalkostnader +179 tkr.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2013	2012	2011	2010
Grundskola:					
Meritvärde år 9	194,5	191	190	i.u.	i.u.
Resultat i nationella prov år 9 (%):					
Svenska	95	91,1	95,7	i.u.	i.u.
Matematik	81	89,3	72,1	i.u.	i.u.
Engelska	94	95	94,2	i.u.	i.u.
Gymnasieskola:					
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	78,6	82,5	83,3	i.u.	i.u.
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	75,5	84,6	79,8	i.u.	i.u.

Tabellen visar nyckeltal kopplat till kvalitet tagna från Kolada. Dessa var de enda som visar utfall för 2014, därav uteslutningen av de nyckeltal som tidigare redovisats i bokslut.

Sektorns målarbete

Inriktningsmål:

Elever och personal skall ha en trygg miljö

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Sektorsövergripande samverkan för att på ett aktivt sätt motverka mobbing, förtryck och rasism	Eleverna känner sig trygga under sin skolgång. Höjd närvaro i skolan.	<i>Vi arbetar för ett gott samarbete med framförallt IFO och har kommit en bra bit på väg. Vi har också regelbunda möten med Västbus (BUP, VC, IFO och någon gång Habiliteringen.) Nya rutiner för skyndsam uppföljning av frånvaro samt årlig revidering av likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling genomförs på varje enhet. Uppföljning av anmälningar av diskriminering/kränkande behandling görs periodvis. Ny rutin för anmälningar genomförd.</i>

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Förskola - Andelen föräldrar som känner sig trygga med att lämna sina barn på förskolan	100%	100%	100%	100%
Kommentar	<i>Mätningen gjordes i oktober i form av enkät som skickats ut till föräldrar med barn i ålder 4 år. Svarsfrekvensen var 100 %.</i>			
Grundskola - Andelen elever som känner sig trygga	94,5%	100%	97%	97,3%
Kommentar	<i>Mätningens resultat kommer från SKL's årliga enkät - mjuka värden för år 5 och 8.</i>			
Grundskola - Alla elever ska uppleva en skola fri från mobbning eller annan kränkande behandling	94,5%	100%	84,9%	76,4%
Kommentar	<i>Enkätens frågor i år F-6 är: Är det någon elev på skolan som är dum mot dig? Då svarar 10 elever ja. Ett större antal har känt sig utanför, retad eller illa behandlad under året, men den största gruppen upplever sig kränkta via internet eller mobil. Allt som framkommit i enkäten har man lyft med eleverna enskilt vid behov och i grupp och arbetat igenom. Vi har under året haft 67 anmälningar om kränkande behandling/diskriminering, men samtliga dessa är genomarbetade och avslutade. Då frågan i enkäten inte ställts tydligt är det svårt att sätta en siffra. Jag väljer samma siffra som SKL-enkäten ger ang. om man känner sig trygg i skolan.</i>			

Inriktningsmål:

Alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till ett gymnasieprogram

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
✓ Familjecentral i Färgelanda kommun	Familjecentral i drift, FO, Öppen förskola, BVC, MVC, mm ingår	Verksamheten är påbörjad.
▶ Ta fram en plan för ikt-pedagogik inom skolan	Plan antagen. Skolorna är förberedda för att elevdatorer sätts in i undervisningen.	Planen är framtagen och politiskt antagen. Införandeplan finns också, men blir ett prioriteringsarbete i budgetprocessen 2015 och framåt. Visst utbildningsarbete pågår, men bristen på digitala verktyg försvårar utvecklingen. Utbyggnad av nät behöver förbättras så att alla enheter har full täckning. Planering pågår av projekt med Chromebooks och Google Apps for Education som ska genomföras under VT-15.
▶ Implementera entreprenöriellt lärande i kommunens grundskolor.	Enrenöriellt lärande tillämpas. Plan finns för implementering.	Skolutvecklingsarbetet i samtliga grundskolor har inneburit fokus på formativt och entreprenöriellt lärande. Processen fortsätter med samlade kompetensutvecklingsinsatser förskola-skola- fritidshem genom utomhuspedagogik, matematiklyft och entreprenörskap-Visioner för landsbygd samt ökad kunskap om digitala verktyg.Handledning och kompetensutveckling genomförs i personalgruppen år 7-9 genom föreningen Framtidsfrön och Skolverksmedel.
✓ Erbjuder tre språkval.	Språkval erbjuds.	Vi erbjuder tre språkval tyska, franska och spanska och vi har undervisningsgrupper i alla tre språken på 7-9.
▶ Öka samarbetet mellan skola och näringsliv.	Elever informeras tydligare om det lokala näringslivet. Plan finns för hur samarbete skall stärkas.	Vi deltar med Skolverksbidrag i ett projekt i entreprenörskap/entreprenöriellt lärande, Visioner för landsbygd. Projektet ska pågå i två år och Framtidsfrön är samarbetspartner. Merparten av lärarna på år 7-9 deltar. Dessutom arbetar man för att utveckla samarbetet med det lokala näringslivet. Arbetet är en del av projektet Visioner för landsbygd. Arbetet pågår ute i skolan med stöd av föreningen Framtidsfrön. Möte planeras med lokala företagare.
▶ Valförberedningen: Utarbeta skol- och barnomsorgsstrategi som bidrar till utveckling enligt kommunens övergripande mål.	Strategi finns för hur utbud och efterfrågan ser ut samt hur valfrihet skall tillgodoses på 10 års sikt.	Beslut om skol- och barnomsorgsstrategi ägs av kommunfullmäktige.

Effektivmål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Grundskola - I ett entreprenöriellt förhållningssätt i skolan är elevernas inflytande en viktig komponent. Andelen som upplever att de ges möjligheter att vara med och bestämma om skolarbetet	93%	100%	90%	91,6%
Kommentar Utfallet har tagits från SKL enkät mjuka värden för år 5 och 8.				
Grundskola - Andel elever som har fullständigt slutbetyg efter skolår 9	68,6%	100%	68,3%	64%
Kommentar Årets resultat för eleverna i år 9 är detsamma som föregående år. En stor skillnad är att pojkars resultat har förbättrats och flickornas sjunkit i ungefär samma omfattning. Detta analyseras på Valbo 7-9 och det handlar främst om enskilda elevers resultat. Det är få elever och varje elev gör därför avtryck i statistiken. Gemensam screeninglista framtagen och arbetet ute i skolorna påbörjat.				

Inriktningsmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
▶ Varje skola ska ta fram en plan för hur elev- och föräldrainflytande ska stärkas	Plan finns framtagen	Varje enhet utarbetar och reviderar planer och aktiviteter genomförs såsom olika forum för föräldrainflytande. Elevernas inflytande och medskapande sker i det dagliga arbetet efter ålder och mognad samt i de

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
		<i>demokratiska processerna från klassråd till elevråd och matråd. Vi har också en framtagna sammanfattning av aktiviteter för samtliga förskolor och skolor. Arbete pågår parallellt med andra kompetensutvecklingsinsatser. Det är en aktiv del av utvecklad undervisningspraktik och IKT-baserade stöd för lärande, information och dokumentation.</i>

Investeringar

Investering Barn & utbildning: + 378 tkr

Under året har investeringar i sektorn gjorts för 997 tkr. Ca 650 tkr har använts till inköp av IT-relaterade varor som till exempel datorer, skrivare, kanoner och Ipads. Även ett utbyte av Windows Xp har gjorts. 350 tkr har investerats i möbler, idrottsmaterial, skolbänkar och skurmaskiner.

Sektor Kultur & fritid

Verksamhetsberättelse

Sektorschef Thomas Lassehag

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Intäkter	1 809	1 720	1 706	14
Kommunbidrag	13 482	13 482	13 482	0
Summa intäkter	15 291	15 202	15 188	14
Kostnader:				
Personalkostnader	-6 445	-6 791	-6 483	-308
Övriga kostnader	-8 236	-8 250	-8 348	98
Kapitalkostnader	-336	-187	-357	171
Summa kostnader	-15 017	-15 228	-15 188	-39
Årets resultat	274	-25	0	-25

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidssektorn har som uppdrag att bedriva och tillhandahålla bl.a. följande verksamheter och anläggningar:

Bibliotek & Medborgarkontor

- Medborgarkontor
- Turism inkl. turistbyrå
- Kulturverksamhet
- Biblioteksverksamhet
- Annonsering
- Färdtjänst

Musikskolan

- Musik- och dansundervisning
- Utåtriktad verksamhet - offentliga framträdanden

Fritid

- Simundervisning
- Idrotts- och friluftsanläggningar
- Föreningsstöd
- Stöd till studieorganisationer
- Fritidsgård

Ekonomisk översikt per ansvarsområde

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Medborgarkontor & Bibliotek	7 166	6 860	6 672	-188
Musikskolan	1 527	1 708	1 691	-17
Fritid	4 515	4 939	5 119	180
Totalt	13 208	13 507	13 482	-25

Analys av utfall per ansvarsområde

Bibliotek & Medborgarkontor: - 188 tkr

Intäkter: -63 tkr. Försäljning av busskort har minskat vilket ger mindre i intäkt. En negativ avvikelse på intäkter finns även för kulturverksamheten. Arbetet Skapande skola löper över läsåret och kommer slutföras under våren -15 vilket påverkat 2014 års utfall. Verksamheten har även under året hjälpt till i bidragsansökan för att digitalisera Högsätters bio på 150 tkr som balanserar upp

avvikelsen för verksamheten intäkter.

Personalkostnader: -48 tkr. Trots att centrumvärd på medborgarkontoret och biblioteket inte är budgeterad för har verksamheten en positiv personalkostnads avvikelse på grund av återhållsamhet med tillsättning av personal vid sjukdom samt tjänstledigheter som inte har bemannats.

Övriga kostnader: - 77 tkr. Försäljning av busskort har minskat vilket blir en mindre kostnad. Verksamheten har under året hjälpt till i bidragsansökan för att digitalisera Högsäters bio på 150 tkr som inte ligger någon budget för utan balanseras upp mot intäkt. Driftskostnader internt köp/sälj i kommunen ger en mindre avvikelse.

Musikskolan: - 17tkr

Intäkter: + 75 tkr. Ökat elevunderlag.

Personalkostnader: + 24 tkr. Utfallet enligt plan. I övrigt återhållsamhet med vikarier vid sjukdom samt tjänstledighet som inte bemannas.

Övriga kostnader: - 117 tkr. Dansundervisningen är verksamhet som köps in från annan kommun och ej budgeterad för 2014, 100 tkr. Täcks delvis upp av bl a. ökade intäkter.

Fritid: + 181 tkr

Intäkter: +1 tkr.

Personalkostnader: - 284 tkr. Gräsklippning började tidigare i år, än tidigare år, samt att personal för det är budgeterad under övriga kostnader. Fritidsgårdens personalkostnader visar - 62 tkr på grund av sommaraktiviteter som ligger utöver budget.

Övriga kostnader: + 463 tkr. Kostnader för gräsklippning som är budgeterat under övriga kostnader har sitt utfall under personalkostnader. Utbetalning av verksamhetsbidrag och Aktivitetsstöd har varit mindre än budgeterat för under 2014. Bidrag för hyra föreningsägda samlingslokaler har inte utnyttjats som tidigare år. Bidrag till ridklubb har nu reglerats och periodiseras rätt, +40 tkr. Kapitalkostnaderna för utomhusanläggningarna står för en stor del av den positiva avvikelsen, + 160 tkr.

Sektorns målarbete

Inriktningsmål:

Stimulera föreningslivet och det lokala engagemanget så att fler aktiveras

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Utforma föreningsbidragen så att de bidrar till utveckling i kommunen och aktiverar fler barn och ungdomar.	Fler barn och ungdomar aktiveras. Föreningsaktiviteterna ökar i hela kommunen.	<i>Nya bidragsregler är beslutade av KF 2014-09-03. Gräsklippning är oförändrat för 2015. Fortsatt arbete med avyttring av Samlings- och fritidslokaler.</i>

Effektmål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Fritid - Andelen brukare som upplever att kvaliteten är bra/mycket bra	92%	90%	82%	80%
Kommentar <i>Enkät genomfördes under hösten 2014 till besökare fritidsgården. 3 av 38 är missnöjda med lokalerna. Flertalet vill ha öppet även på torsdagar och söndagar.</i>				
Kultur - Brukarnas upplevda helhetsintryck	75%	85%	85%	81%
Kommentar <i>Enkätundersökningar görs kontinuerligt under året för sammanställning till helårsbokslut.</i>				
Musikskolan - Elevernas helhetsomdöme	99%	100%	91%	94%

Inriktningsmål:

Ökad dialog med kommuninvånarna

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
✓ Ökat brukarinflytande i kommunens verksamheter	Brukare kan och vill påverka kommunens verksamhet i högre grad	Under 2013 skapades ett kontaktformulär vilket besökare på hemsidan kan lämna åsikter, synpunkter eller söka kontakt med kommunens verksamheter.

Effektivmål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Bibliotek - Helhetsomdömet enligt besökarna (utifrån en femgradig skala)	4,3	4,7	4,7	4,6
<i>Kommentar</i> Enkätundersökning genomfördes i december.				
Medborgarkontor - Helhetsomdömet enligt besökarna (utifrån en femgradig skala)	4,3	4,7	4,5	4,7
<i>Kommentar</i> Enkätundersökning genomfördes i december.				

Investeringar

Bibliotek & Medborgarkontor: Inköp av IT-utrustning för 7 tkr har gjorts.

Musikskolan: Datorer för musikundervisning har köpts in för 12 tkr, 37 tkr inköp av ljud- och ljus teknik.

Fritid: Den planerade dräneringen av grusplan vid Valboskolan har inte genomförts i väntan på beslut om konstgräsplan. Den beslutade investeringen i en skatepark i Högsäter har inte genomförts. I väntan på en förening som är intresserad och kan ta på sig ansvaret för en skatepark, har projektet lagts på is.

Sektor Samhällsbyggnad

Verksamhetsberättelse

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Intäkter	50 221	52 975	49 454	3 521
Kommunbidrag	45 472	45 671	45 671	0
Summa intäkter	95 693	98 646	95 125	3 521
Kostnader:				
Personalkostnader	-19 336	-19 545	-18 758	-787
Övriga kostnader	-60 974	-62 444	-63 254	810
Kapitalkostnader	-12 235	-12 086	-13 113	1 027
Summa kostnader	-92 545	-94 075	-95 125	1 050
Årets resultat	3 148	4 571	0	4 571

Verksamhetsbeskrivning

Plan och Byggenheten arbetar med samhällsplaneringsfrågor, bygglov samt trafiksäkerhetsfrågor. Enheten svarar även för kommunens digitala kartsystem.

Renhållningsverksamheten omfattar hantering av hushållssopor, grovavfall, farligt avfall och slam från privata avloppsanläggningar och kommunala reningsverk.

Sektorn ansvarar även för att samarbeta med kollektivtrafiken, skolskjutsar och färdtjänst samt mark- och exploateringsfrågor. Ansvar för skolskjutsfrågorna har under år 2014 lämnats över till Barn- och Utbildningssektorn.

Sektor Samhällsbyggnad har även budgetansvaret för olika typer av medlemsavgifter typ Närf, Sveriges kommuner och landsting, Kommunalförbundet Dalsland, Dalslands Miljökontor, West Sweden, VästVatten etc.

Teknik och arbetsmarknadsenheten arbetar med kommunens fastigheter, arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt ungdomsprojekt och ansvarar för kommunens skogar. I enheten ingår även den kommunala vuxenutbildningen, som från och med 1 augusti flyttas till sektorn för Barn- och utbildning. Den kommunala vuxenutbildningen erbjuder grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Verksamheten för Måltid och lokalvård har ett tillagningskök som lagar lunch till Valboskolans elever och personal samt till ytterskolorna. Stadsområdena inom lokalvård är Valboskolan med tillhörande idrottshallar, Centrumhuset, socialkontoret på Furåsen, ytterområden på Håvestensgården, kommunförrådet och reningsverket. Ansvar för Måltid och lokalvård flyttas från och med 1 augusti till sektorn för Barn och utbildning. Från 1 juli 2014 har värdinna på kommunhus flyttats från IT till Måltid och lokalvård.

IT och kommunikation arbetar med drift- och support av kommunens datanätverk, telefoni och växel. Även reception- och vaktmästaruppgifter inom kommunhuset ingår. Från och med 1 augusti flyttas ansvaret till staben som organisatoriskt ligger direkt under ledning av kommunchefen. Här redovisas också kommunens kostnader för skolskjutsar och färdtjänst.

Ekonomisk översikt per ansvarsområde

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
IT & kommunikation	-18 318	-18 852	-18 433	-419
Teknik & arbetsmarknad	-10 437	-10 352	-12 528	2 175
Plan & Bygg	-1 464	-1 566	-2 349	783

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse
Renhållning	-430	1 415	-409	1 824
Medlemsavgifter	-11 703	-11 877	-11 952	75
Måltid & Lokalvård	28	133	0	133
Totalt	-42 324	-41 100	-45 671	4 571

Analys av utfall per ansvarsområde

IT och kommunikation: -419 tkr

Intäkter: +559 tkr, beror i huvudsak på ej budgeterade bidrag från Statens energimyndighet.

Personalkostnader: +443 tkr, överskottet kommer sig av en vakant tjänst som sektorchef.

Övriga kostnader: -1 421 tkr. Underskottet beror till största del av ökade kostnader för skolskjutstrafiken, samt konsultkostnader i samband med den nya upphandlingen av skolskjutsen, samt kostnader för kommunlicens, 800 tkr, som avser alla verksamheter och belastar IT-avdelningen i avvaktan på översyn av interndeberingsrutin.

Avskrivningar och kapitalkostnader har varit lägre än budget.

Teknik och arbetsmarknad: +2 014 tkr

Intäkter: +1 114 tkr

Överskottet gällande intäkter hänföres delvis till avverkning av skog (ca 800 tkr) i större omfattning än beräknat. Arbetsmarknadsenheten har under året högre intäkter än beräknat i form av statsbidrag. Snöskottning, gräsklippning samt biltvätt har gett större intäkter än beräknat.

Personalkostnader: -1 403 tkr.

Högre omsättning av personal med statsbidrag har genererat högre kostnader men även högre intäkter. Kostnader för övertid och beredskap har också varit högre än budgeterat.

Personalkostnader har dock totalt sett varit lägre än budget pga av vakanta tjänster under delar av året.

Övriga kostnader: +2 304 tkr

Högre kostnad avseende tjänsteköp av Arbetsförmedlingen som en särskild satsning för att motverka hög arbetslöshet bland yngre.

Industrifastighet Björnhuset har gått ca, 1 900 tkr bättre än budget, lägre drift och underhållskostnader än beräknat samt högre hyresintäkter än beräknat.

Plan och Bygg: +783 tkr

Intäkter: -13 tkr

Personalkostnader: +178 tkr.

Plan och bygg har under våren anställt en bygglovshandläggare och en planingenjör, på enheten är det budgeterat för en handläggare och en plan- och byggchef.

Övriga kostnader: +618 tkr.

Visst arbete som man tidigare har köpt av konsulter, utförs i större utsträckning av egen personal, vilket medför lägre kostnader.

Renhållningen: +1 824 tkr

Intäkter: +1 607 tkr

Intäkter avseende 2013 har bokförts på året, vilket medför att intäkterna överstiger budget.

Övriga kostnader: +217.

Kostnader för systembyte medför att ej budgeterade system- och konsultkostnader har tillkommit.

Avtalet med ny entreprenör ger lägre kostnader än budgeterat.

Medlemsavgifter: +572 tkr

Kostnader: Verksamheten Räddningstjänst visar ett överskot t på 881 tkr medan verksamheten för miljö och hälsoskydd visar på under skott -309 tkr.

Måltider och lokalvård: +133 tkr

Intäkter: +120 tkr. Utökat städ på Håvesten och Furåsen utanför budget. Intäkter från storstäd/golvvård hos kunder utanför avtal, Ej budgeterad intäkt för övertagande av timmar på medarbetare. Ej budgeterad intäkt för värdinna. Ny chef har lägre lön men ändrad budget behövs för mer utveckling och utbildning.

Personalkostnader: -4 tkr. Ökade kostnader för värdinna. Ökad kostnad för övertagande av timmar på medarbetare. Mindre vikariekostnader på måltidsverksamhet. Ökad kostnad för vikarier på lokalvård. Avvikelse på personalkostnader borde vara högre på grund av chefs lägre lön.

Övriga kostnader: +18 tkr Arbetskläder (endast arbets skor till lokalvård) har inte köps in under 2014. Utbildning för lokalvård har skett i samband med lokalvårdsmässa därför utgick inte kostnader för utbildning av lokalvårdare, utbildning för måltidspersonal delades med övriga verksamheter som har måltidsmedarbetare vilket ger en reducerad kostnad. Utbildning i livsmedelshygien gjordes i egen regi av måltidschef därav ingen kostnad.

Sektorns målarbete

Inriktningsmål:

Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Arbeta aktivt för att öka tillgängligheten till bredband och mobiltelefoni i hela kommunen	Fibernätverk utbyggt, täcker hela kommunens landsbygd och drivs lokalt.	Under perioden har ytterligare en fiberförening kommit igång
Aktualisera översiktsplanen i samråd med kommuninvånarna	En aktualiserad översiktsplan	Översiktsplanen har aktualiserats och fastställts i fullmäktige

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Plan och bygg - Andel bygglovsärenden med kort hanteringstid	100%	100%	80%	81%
<i>Kommentar Den genomsnittliga tiden för byggloven har fram till augusti varit 3 veckor. Orsaken till detta förklaras med att under denna tid har det varit enkla ärenden som altaner och utbyggnader.</i>				
Teknik & Arbetsmarknad - Andel av kommunens fastighetsbestånd som är uthyrt	87%	95%	87%	87%

Inriktningsmål:

Öka invånarantalet

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden	Detaljplanerat nytt bostadsområde i Ellenö. Detaljplanerat nytt bostadsområde i Östersjö-/Sundsbro-området.	Sektor Samhällsbyggnad Översiktsplanen är aktualiserad. I plankalendern framgår tidplan och prioritering för olika i detaljplaner. Ingen exploitör är utsedd under året.

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarknad - Den öppna ungdomsarbetslösheten skall vara minst 1 procentenhet lägre än riksgenomsnittet	11,1%	8%	15,4%	21,5%
Kommentar Andelen arbetslösa ungdomar (18- 24 år) var i senaste mätningen i maj för riket 13,7%, och för Färgelandas del samma period 11,1%				

Inriktningsmål:

Bli en mer attraktiv företagarkommun med rättvisa villkor för näringslivet

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarknad - De som genomgått utbildning på Lärcentra skall tycka att förväntningarna uppfyllts	75%	100%	75%	i.u.

Inriktningsmål:

Elever och personal skall ha en trygg miljö

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Måltid & Lokalvård - Andelen elever som är nöjda med skolmaten och miljön i matsalen		75%	76%	84%
Kommentar En enkät kommer att genomföras under hösten tillsammans med skolan, utfall presenteras i årsbokslut				

Inriktningsmål:

Samhällsplanera långsiktigt och överlämna ett hållbart arv till kommande generationer

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar		
Ta fram en fastighetsplan tillsammans med en långsiktig plan för underhåll och lokalförsörjning	Planer finns fastställda	Arbetet med att beskriva lokalbehovet i varje sektor har påbörjats. detta kommer att utgöra grunden för en lokalförsörjningsplan, som beräknas vara klar under året.		
Vid samhällsplanering och bygglovsgivande skall hänsyn tas till riksdagens antagna miljömål	I alla beslut tas hänsyn till riksdagens 16 miljömål	Detta sker kontinuerligt i plan- och byggprocessen.		
Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarknad - Invånarna skall vara nöjda med kommunens park- och grönområden		80%	i.u.	i.u.
Kommentar Ingen uppgift. Vi har tidigare använt oss av SCB:s uppgifter och i denna rapport har vi inte deltagit under 2014.				

Inriktningsmål:

Främja ett långsiktigt hållbart samhälle samt en giftfri miljö

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Kommunens egen måltidsverksamhet ska utvecklas för att minska klimatpåverkan	Andelen krav- och rättvisemärkta samt ekologiska varor i måltidsverksamheten skall ha ökat. Utbudet skall matcha säsongsbudet.	Nytt livsmedelsavtal har trätt i kraft under perioden. det nya avtalet innehåller en ökad mängd ekologiska produkter. Under hösten beräknas en målnivå för nästa år kunna fastställas.

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Renhållning - Andelen invånare som tycker att renhållningen är bra		90%	i.u.	i.u.
Kommentar Färgelanda har inte deltagit i SCB:s "Nöjd-Medborgar-Index" kommuninvånarenkät under 2014.				
Västvatten AB - Invånarna skall tycka att kommunens Vatten och Avlopp är bra		85%	i.u.	i.u.
VästVatten AB - Alla abonnenter i det kommunala VA-nätet skall ha en trygg vattenförsörjning vilket innebär att det finns reservvatten till alla nät		100%	i.u.	i.u.

Inriktningsmål:

Färgelanda kommun ska verka för att fossilfri och miljövänlig energi används i kommunen

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Kontinuerlig energieffektivisering ska ske i kommunens egna lokaler och verksamheter	Vid ny-, om och tillbyggnader av kommunens egna lokaler ska energiförbrukningen understiga byggnormens krav med minst 20%	<i>Energieffektiviseringsåtgärder pågår och kommer att samprdnas med lokalförsörjningsplanen</i>

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarkand - Andel av kommunens energiförbrukning för uppvärmning av egna fastigheter som sker med hjälp av fossila bränslen	4	2	4	6

Inriktningsmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
IT - Andelen medarbetare som upplever att de får den service som de förväntar sig	i.u.	95%	i.u.	i.u.
<i>Kommentar Mätning har skett under året via elektroniskt verktyg. Svarsfrekvensen är dock låg (5%). Svaren visar på hög nöjdhet gällande leveranser och bemötande men att vissa ärenden har tagit för lång tid innan lösta.</i>				

Inriktningsmål:

Ökad dialog med kommuninvånarna

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Beredningarnas arbete med utvecklingsplaner skall ske i dialog med kommuninvånarna	Dialog i olika former förs med kommuninvånarna kring planarbete	

Inriktningsmål:

Övrigt

Effekt mål	Utfall 2014	Målvärde 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Måltid & Lokalvård - Brukarna och personalens upplevelse av att det är städlat och välordnat		50%	78%	i.u.
<i>Kommentar En enkät kommer att genomföras under hösten tillsammans med skolan, utfall presenteras i årsbokslut</i>				

Investeringar

Investeringar

Energieffektivisering pågår, hittills nedlagt ca 1 310 tkr, inom Valboskolan, Förskola Ödeborg och gruppboende Soläng.

Internhyresfastigheter, diverse mindre investeringar nedlagt ca 200 tkr .

Arbetsmarknadsenheten har under våren investerat 250 tkr i ny traktor.

Kost- och städ har investerat 45 tkr i en kombiskurmaskin till Sporthallen, 39 tkr för tvättmaskin till Håvestensgårdens städområde samt 13 tkr för möbler i bullerdämpande material till elevmatsal 31 tkr.

Ombyggnad av lagerlokal till Måltidslösningar i Björnhuset är utfört, kostnad ca 200 tkr.

Ombyggnad inom Måltidslösningars produktionslokaler i Björnhuset pågår, hittills nedlagt under 2014 1 200 tkr.

Valbohem AB

Verksamhet

Valbohem AB är ett helägt dotterbolag till Färgelanda kommun. Bolaget förvaltar 605 lägenheter och

c:a 5300 m² lokaler i kommunens tätorter Färgelanda, Högsäter, Ödeborg, Stigen och Ellenö. Företaget ingår i SABO-organisationen och bolagets ambition är att erbjuda bra bostäder med hyresrätt, nära till service.

Undre året har en trend kunnat skönjas av att antalet outhyrda lägenheter kan komma att minska. samtidigt fortsätter arbetet med att bygga ikapp det eftersatta underhållet och satsningar på minskning av driftskostnader, värdesäkring och kundnöjdhet.

Ekonomi

Nettoomsättningen för året uppgår till 37 721 tkr, vilket är en ökning jämfört med föregående år på 1 243 tkr. Bolaget redovisar ett resultat efter skatt på 276 tkr.

Framtiden

Prioritering framöver kommer fokus att ligga på att effektivisera förvaltningsorganisationen, bland annat genom att utföra mer arbeten i egen regi. Kundnytta och värdesäkring av bolagets tillgångar ska ligga till grund för hela verksamheten.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014
Intäkter	36 478	37 721
Kostnader	-27 890	-29 922
Avskrivningar	-4 229	-4 353
Rörelseresultat	4 359	3 446
Finansiella poster	-4 164	-3 170
Periodens resultat	195	276

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014
Anläggningstillgångar	143 020	142 496
Omsättningstillgångar	8 622	14 125
Summa Tillgångar	151 642	156 621
Eget kapital	9 309	9 252
Långfristiga skulder	135 350	141 305
Kortfristiga skulder	6 983	6 064
Summa eget kapital och skulder	151 642	156 621

Färgelanda Vatten AB

Allmänt om verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Färgelanda kommun samt att tillhandahålla tjänster som har anknytning till denna verksamhet.

Resultat och ställning

Omsättningen har under året uppgått till 12 226 tkr (fg år 13 913 tkr). Bolagets materiella anläggningstillgångar värderas enligt årsbokslutet till sammanlagt 33 600 tkr (fg år 32 658 tkr).

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 0 Mkr. Självkostnadsprincipen gäller för denna verksamhet och ackumulerade positiva- eller negativa resultat redovisas som skuld till VA-kollektivet. Bolaget gör ingen vinst.

Det totala resultatet av bolagets verksamhet samt den ekonomiska ställningen framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter. Om inte annat särskilt anges redovisas alla belopp i tusentals kronor, tkr.

Investeringar

Investeringarna under året uppgår till 2 074 tkr (fg år 780 tkr). Erlagda anläggningsavgifter uppgår till 0 Mkr, vilka periodiseras i enlighet med bolagets redovisningsprinciper. De största investeringarna under 2014 är byte av maskinutrustning samt pumpstationer.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Fortsatta investeringar kommer att krävas för att gå igenom ledningssystemens status och förnya, se över vatten- och reningsverken inklusive gå igenom vilka åtgärder som nya miljö- och säkerhetskrav ställer samt se över behovet av klimatanpassningsåtgärder.

Ur flerårsplanen framgår att investeringar framförallt kommer att ske i form av reinvesteringar samt utbyggnad av befintligt VA-nät inkl. verk, nät, process etc.

Ödeborgs reningsverk tar idag emot en hel del orenat processvatten från lokal industri. Om detta fortgår finns stor risk för omfattande investeringar i reningsverket. Fastighetsägaren är informerad och planerar någon form av förbehandling.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014
Intäkter	13 913	12 226
Kostnader	-11 875	-10 336
Avskrivningar	-1 209	-1 169
Rörelseresultat	829	721
Finansiella poster	-829	-721
Periodens resultat	0	0

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Bokslut 2014
Anläggningstillgångar	32 658	33 600
Omsättningstillgångar	2 991	5 107
Summa Tillgångar	35 649	38 707
Eget kapital	2 500	2 500
Långfristiga skulder	29 156	33 000
Kortfristiga skulder	3 993	3 207
Summa eget kapital och skulder	35 649	38 707

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Av kommunens bolag har endast Färgelanda Vatten AB övergått till K3-redovisning. Övergången har inte inneburit någon påverkan på balans- eller resultaträkning, därmed har inte heller den sammanställda redovisningen påverkats.

Koncernredovisning

Koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485), Färgelanda Vatten AB (556901-9630) och Gatersbyn 120 Fastighets AB (556975-3923) som ägs till 100 % av kommunen. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att bolagens aktiekapital är eliminerat mot kommunens aktieinnehav i bolaget. I övrigt har elimineringar gjorts för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång avses tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, dvs ha en ekonomisk livslängd på minst tre år. För att klassificeras som anläggningstillgång ska värdet vara över ett halvt basbelopp, dvs över 22 200kr under 2014. Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation 11.4 ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter. Kommunen har inte tillämpat denna rekommendation under 2014.

Processen med övergången till komponentavskrivning har påbörjats under 2014 men inte genomförts i redovisningen. Övergången kommer att vara framåtriktad. Det innebär enligt RKR att bokfört värde vid senast föregående bokslut i normalfallet utgör utgångspunkten för fördelning på olika komponenter och att uppdelning i komponenter sker på anläggningar som anskaffas från och med 2015.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Lånekostnader

Redovisas enligt huvudmetoden i RKR 15.1. Kostnader för ränta och andra kostnader som uppkommer vid upplåning, belastar resultatet i den period de hänförs till. Inga kostnader för lån belastar anskaffningskostnaden av anläggningstillgångar.

Periodiseringsprinciper

Kostnader och intäkter av väsentligt värde (10 tkr) periodiseras till den period dit kostnad eller intäkt hör. Undantag från principen görs för poster där det är lämpligt, som t ex hyror och liknande, vilka periodiseras oavsett belopp.

Pensionskund

Pensionskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing

Samtliga kommunens leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Leasingavgiften för de operationella leasingavtalen redovisas linjärt under leasingperioden.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde.

Avskrivningar är kostnader som uppkommit genom att maskiner, inventarier och fastigheter har använts och förslitits under året. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens värde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen fastställt krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar hur finansiering av investeringar med medel från verksamheten och lån och hur likviditeten förändrats under året.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Revisionsyttrande

Revisionsberättelse för år 2014

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Se även bilaga "Revisorernas redogörelse 2014".

Under år 2014, som var ett valår, har kommunen haft två kommunstyrelser. Den "gamla" kommunstyrelsen tjänstgjorde fram till 21 oktober 2014. Den "nya" kommunstyrelsen tillträdde och tjänstgjorde från och med den 22 oktober 2014.

Vi vill, i likhet med föregående år, understryka vikten av en tydlig politisk styrning avseende ekonomi och verksamhet. Att döma av uteblivna åtgärder med anledning av rapporteringen under år 2014 samt brist på aktiv ledning, styrning, uppföljning och kontroll kring ärendet Gatersbyn 120 Fastighets AB kan vi konstatera att:

- den "gamla" kommunstyrelsen allvarligt brustit i sin ledning, styrning, uppföljning och kontroll och
- den "nya" kommunstyrelsen avsevärt behöver förbättra sin ledning, styrning, uppföljning och kontroll.

Genom bildandet av Gatersbyn 120 Fastighets AB, utan att detta tillställts kommunfullmäktige, bedöms kommunen ha brutit mot kommunallagen och efter att ha fått kännedom om detta har både den "gamla" och den "nya" kommunstyrelsen underlåtit att självständigt och aktivt agera för att rätta till upptäckta fel och brister. I *PM Gatersbyn 120 Fastighet AB - kartläggning angående processerna kring bildandet av bolaget*, angående kartläggning av processerna konstateras bl.a. att:

- "kommunstyrelsen borde säkerställt att bolagsbildningen ställts för kommunfullmäktiges ställningstagande, i enlighet med Kommunallagen 3 Kap 9 och 16 §§."
- Kommunstyrelsen ordförande och vice ordförande bedöms, i hanteringen av bildandet Gatersbyn 120 Fastighets AB, ha brutit mot kommunallagen då "Styrelsen sattes [...] samman av och

utgjordes av kommunstyrelsens ordförande, i.e vice kommunstyrelseordförande, vilka även upprättade bolagsordning.”

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de *finansiella mål* som fullmäktige uppställt men vi kan inte bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de *verksamhetsmål* som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2014.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Färgelanda kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, med undantag för hanteringen av bildandet av bolaget Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Vi rekommenderar kommunfullmäktige att

- ✓ rikta *anmärkning* mot ”gamla” kommunstyrelsen, utom ordförande samt i.e vice ordförande, på grund av att ”gamla” kommunstyrelsen inte aktivt agerat för att ställa frågan om bolagsbildning för kommunfullmäktiges ställningstagande (”Bristande ledning, styrning, uppföljning och kontroll”, *God revisionssed i kommunal verksamhet 2014*, s 52).

Vi tillstyrker kommunfullmäktige att

- ✓ bevilja *ansvarsfrihet* för ”gamla” kommunstyrelsen (utom ordförande samt i.e vice ordförande), myndighetsnämnden, valnämnden och övriga beredningar samt de förtroendevalda i dessa organ verksamhetsåret 2014.

Vi avstyrker kommunfullmäktige att

- ✓ bevilja *ansvarsfrihet* för ”gamla” kommunstyrelsens ordförande samt i.e vice ordförande för verksamhetsåret 2014 p.g.a. att de deltagit aktivt i processen kring bildandet av bolaget, bl.a. genom att ingå i konstituerande styrelse, upprätta och besluta om bolagsordning (”Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning”, *God revisionssed i kommunal verksamhet 2014*, s 52) samt att som delar i gamla kommunstyrelsen underlåta att agera för att föra ärendet kring bolagsbildningen till kommunalfullmäktige (”Bristande ledning, styrning, uppföljning och kontroll”, *God revisionssed i kommunal verksamhet 2014*, s 52) när det blev känt att så borde ha varit fallet.

Vi rekommenderar kommunfullmäktige att

- ✓ uppmärksamma ”nya” kommunstyrelsen på dess ansvar att säkerställa en ändamålsenlig ledning, styrning, uppföljning och kontroll bl.a. genom att aktivt agera för att rätta till upptäckta fel och brister och att kommunfullmäktige därefter beviljar den ”nya” kommunstyrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014.

Färgelanda, den 7 april 2015

Zaid Långström Roy Johansson

Zaid Långström

Roy Johansson

Ingemar Lindhe

Ingemar Lindhe

Bo Johansson

Bo Johansson

5 år i sammandrag

Kommunen						
Belopp i mnkr	2014	2013	2012	2011	2010	
Omsättning*	416,0	411,5	415,5	403,3	363,4	
Resultat	12,4	22,5	13,3	12,7	-78,4	
Resultat exkl jämförelsestörande poster (AFA)	12,4	17,1	7,8			
Balansomslutning	245,0	225,9	272,7	268,3	248,4	
Ställda panter och ansvarsförbindelser	307,2	309,0	292,8	294,4	279,0	
Investeringsvolym	7,5	11,5	12,0	10,7	32,1	
Soliditet, %	44,5	39,5	27,8	22,9	19,6	
Antal anställda**	451	457	463	493	487	
Antal årsarbetare**	i.u.	i.u.	436	432	i.u.	
Sysselsättningsgrad**	62%	62%	63%	60%	i.u.	
Antal invånare	6 481	6 520	6 549	6 606	6 654	
Skattesats	22,26	22,76	22,76	23,19	21,69	
Resultaträkning						
Verksamhetens intäkter	81,2	82,3	94,5	82,4	67,1	
Verksamhetens kostnader	-392,9	-376,2	-387,7	-375,5	-360,0	
Avskrivningar	-10,7	-10,5	-11,5	-11,9	-81,2	
Verksamhetens nettokostnader	-322,4	-304,3	-304,7	-305,0	-374,1	
Skatteintäkter	237,1	244,0	239,0	239,5	225,9	
Generella statsbidrag	97,6	83,2	80,9	80,4	70,4	
Finansnetto	-0,1	-0,3	-1,9	-2,2	-0,6	
Årets resultat	12,4	22,5	13,3	12,7	-78,4	
Balansräkning						
Anläggningstillgångar	195,2	194,5	200,1	197,3	200,9	
Omsättningstillgångar	49,7	54,1	72,6	71,0	47,6	
Summa tillgångar	245,0	248,6	272,7	268,3	248,4	
Eget kapital	110,6	98,2	75,7	61,5	48,8	
Avsättningar	2,1	2,3	15,9	13,5	10,8	
Långfristiga skulder	70,6	90,0	111,3	116,6	92,7	
Kortfristiga skulder	61,7	58,1	69,8	76,7	96,1	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	245,0	248,6	272,7	268,3	248,4	
Ställda panter och ansvarsförbindelser	307,2	309,0	292,8	294,4	279,0	
Finansiella nyckeltal för kommunen Mål2014						
Resultat / Skatter & bidrag	2,3%	3,7%	6,9%	4,2%	4,0%	-26,5%
Soliditet	40%	44,5%	39,5%	27,8%	22,9%	19,6%
Likviditet	>10 mnkr	19,8	23,9	32,2	32,2	8,2
Räntabilitet på eget kapital %		11,2%	22,9%	17,6%	20,6%	-160,7%

* Omsättning är definierad som summan av verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag

** Nytt personalsystem 2010, kommunen följer nu SKL:s rekommendationer.